

***Plaagbestrijding (trips en
luis) in
zomerbloemen***

PT 12.560

**In opdracht van
Productschap Tuinbouw**

***Ing. C. Oostingh
Ing. M. Blind***

Proeftuin Zwaagdijk

Tolweg 13

1681 ND Zwaagdijk-Oost

Telefoon (0228) 56 31 64

Fax (0228) 56 30 29

E-mail proeftuin@proeftuinzwaagdijk.nl

www.proeftuinzwaagdijk.nl

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	3
1. INLEIDING	5
2. MATERIAAL EN METHODE.....	7
2.1 Algemeen	7
2.2 <i>Callistephus chinensis</i>	8
2.3 <i>Celosia argentea</i> Cristata	10
2.4 <i>Carthamus tinctorius</i>	13
2.5 Statistische verwerking.....	14
3. RESULTATEN	15
3.1 Het weer en kasklimaat tijdens de proef.....	15
3.2 Resultaten <i>Callistephus chinensis</i>	15
3.2.1 Trips.....	15
3.2.2 Bladluis.....	16
3.2.3 Fytotoxiciteit en gewasontwikkeling.....	16
3.3 Resultaten <i>Celosia argentea</i>	17
3.3.1 Trips.....	17
3.3.2 Bladluis.....	18
3.3.3 Fytotoxiciteit en gewasontwikkeling.....	20
3.4 Resultaten <i>Carthamus tinctorius</i>	21
3.4.1 Trips.....	21
3.4.2 Bladluis.....	22
3.4.3 Fytotoxiciteit en gewasontwikkeling.....	22
4. CONCLUSIES	23
5. DISCUSSIE & AANBEVELING	24
BIJLAGE I Overzicht proefgegevens	26
BIJLAGE II Proefveldschema's	29
BIJLAGE III Resultaten waarnemingen per plot (veldje).....	32
BIJLAGE IV Weersgegevens DACOM-weerstation Proeftuin Zwaagdijk	41
BIJLAGE V Verloop kasklimaat proef <i>Celosia argentea</i>	43
BIJLAGE VI GEP certificaat Proeftuin Zwaagdijk.....	45

SAMENVATTING

In de teelt van zomerbloemen wordt bij de bestrijding van plagen als trips, mineervlieg, luis en witte vlieg vrijwel uitsluitend gebruik gemaakt van hoog- (spuiten) en laagvolumetechnieken (LVM, fog). Daarbij komt het gewasbeschermingsmiddel echter niet altijd op de plek waar het moet zijn en de behandelingen moeten vaak worden herhaald. Het komt regelmatig voor dat de behandelingen te laat worden ingezet waardoor er toch kwaliteitsverlies aan de planten optreedt. Een nadeel is ook dat zowel de toepasser als ook een ieder die in het behandelde gewas werkt iedere keer het risico loopt in aanraking te komen met de gebruikte gewasbeschermingsmiddelen.

In de vollegrondsgroententeelt is in de afgelopen jaren ervaring opgedaan met een tweetal toedieningstechnieken die deze nadelen niet kennen. De bestrijdingsresultaten waren zo goed dat besloten is de technieken ook in de teelt van zomerbloemen te beproeven.

De eerste proeven hebben plaatsgevonden in 2006 in de gewassen *Callistephus chinensis* 'Matsumoto Salmon' (vollegrond), *Celosia argentea* Cristata 'Bombay Fire' (kas) en *Carthamus tinctorius* 'Kinko' (vollegrond).

De proeven richtten zich op de bestrijding van trips en bladluis en werden met 4 nog niet in Nederland toegelaten middelen/formuleringen uitgevoerd.

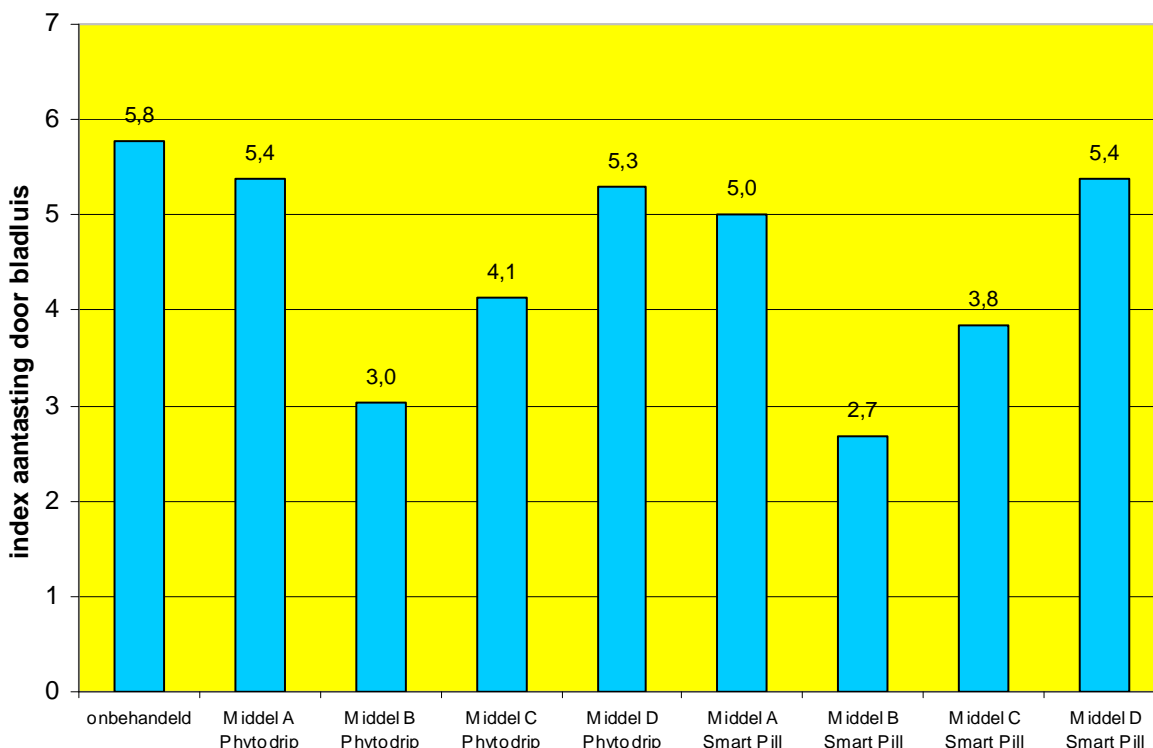
De twee onderzochte toedieningstechnieken zijn Phyto-drip en de Sanokote® Smart Pill.

Bij Phyto-drip wordt het gewasbeschermingsmiddel toegediend bij het zaaien of bij het steksteken. Het middel komt dus heel gericht bij het plantje terecht. De plant is daardoor vanaf het begin van de teelt beschermd.

Bij de Sanokote® Smart Pill-techniek wordt er naast het zaadje van het gewas nog een zaadje (vaak een slazaadje) gezaaid. Dit is een dood zaadje dat voorzien is van een coating waar het gewasbeschermingsmiddel in verwerkt is. Het voordeel is dat ook hier het middel meteen vanaf het begin beschikbaar is en gericht bij het plantje wordt toegediend. Het nadeel van een slechtere kieming door het coaten is er niet.

Het vaststellen van mogelijke verschillen in effectiviteit werd bemoeilijkt doordat op een deel van de waarnemings- en meetmomenten het aantastingsniveau van trips- en/of bladluis relatief laag was.

Ten aanzien van bladluis werd in de teelt van *Celosia* 12 weken na de behandeling nog een bestrijdend effect van middel B en middel C in zowel de Phyto-drip- als de Smart Pill-toepassing vastgesteld (zie grafiek). De verschillen tussen deze vier behandelingen waren niet significant. Tevens bleek middel C Smart Pill in de proef in *Callistephus* – 13 weken na zaai – t.o.v. de onbehandelde controle een significant effect te hebben.

Grafiek:

Bestrijding bladluis in Celosia 'Bombay Fire, 12 weken na de behandelingen. De index is een maat voor de zwaarte van de aantasting: 0 = bladluisvrij, 6 = =zware aantasting, gemiddeld meer dan 100 bladluizen/plant

De waargenomen negatieve effecten waren fytoxische effecten (m.n. middel D) en (soms daaraan gekoppeld) een minder snelle toename van het gewicht en de taklengte. Deze verschillen verdwenen echter naarmate de teelt vorderde.

In zowel *Celosia*- en de *Carthamus*-proeven werden tijdelijk positieve effecten van met name middel B op de gewichts- en lengteontwikkeling waargenomen. Ook deze verschillen verdwenen later in de teelt.

Ten aanzien van de bestrijding van trips kon in deze proeven geen enkele middel-/techniekcombinatie gedurende de hele teelt overtuigen. Een bestrijdend effect kon wel worden waargenomen vrij kort na het planten in de teelt van *Callistephus chinensis*. Alle Phyto-drip- en Smart Pill-behandelingen leden tot significant minder trips dan in de onbehandelde controle en de referentie.

Beide technieken lijken – in ieder geval in combinatie met de middelen B en C – geschikt te zijn langdurig bladluis te bestrijden. Vervolgonderzoek zal duidelijk moeten maken hoe sterk het bestrijdend effect zich in de loop van de teelt ontwikkelt. In de proeven van 2006 kwam door de lage infectiedruk in het eerste deel van de teelt het effect van de techniek-/middelencombinaties in die fase niet duidelijk genoeg naar voren.

Om versturende invloeden van het weer op de bladluispopulatie te beperken verdient het de voorkeur de proeven onder kasomstandigheden uit te voeren en indien nodig de infectiedruk door introductie van bladluizen op te voeren.

Nader onderzoek met de nu onderzochte techniek-/middelencombinaties lijkt zinvol voor gewassen waarin een tripsaantasting in de beginfase van de teelt grote schade kan aanrichten.

1. INLEIDING

In de teelt van zomerbloemen, binnen en buiten, kunnen diverse plagen, zoals trips, mineervlieg, luis en witte vlieg voor problemen zorgen. Door middel van spuiten of het gebruiken van een LVM (bij glasteelten) is het wel mogelijk om met gewasbeschermingsmiddelen de problemen onder controle te houden/krijgen. Het gewasbeschermingsmiddel komt echter niet altijd op de plek waar het moet zijn en bespuitingen moeten vaak worden herhaald. Ook kan het te laat worden ingezet waardoor er toch kwaliteitsverlies optreedt aan de planten. Daarnaast komen degene die in de gewassen werken ook iedere keer in aanraking met gewasbeschermingsmiddelen evenals degene die het moet toedienen.

Op verzoek van de Landelijk Commissie Zomerbloemen van LTO Groeiservice en in opdracht van het Productschap Tuinbouw is Proeftuin Zwaagdijk een meerjarig onderzoek opgestart naar alternatieve toedieningstechnieken.

Het project werd toegekend onder PT nummer 12.560.

Doel van dit project is vast te stellen wat de effectiviteit van twee nieuwe innovatieve toedieningstechnieken is t.a.v. de bestrijding van trips en bladluis in zomerbloemen.

De twee te onderzoeken toedieningstechnieken zijn Phyto-drip en de Sanokote® Smart Pill. Bij Phyto-drip wordt het gewasbeschermingsmiddel toegediend bij het zaaien of bij het steksteken. Het middel komt dus heel gericht bij het plantje terecht. De plant is daardoor vanaf het begin van de teelt beschermd.

Bij de Sanokote® Smart Pill-techniek wordt er naast het zaadje van het gewas nog een dood zaadje (in het verdere vervolg Smart Pill genoemd) gezaaid. Dit dode zaadje is voorzien van een coating waarin het gewasbeschermingsmiddel verwerkt is. Het voordeel is dat ook hier het middel meteen vanaf het begin beschikbaar is en gericht bij het plantje wordt toegediend.

In de afgelopen 5 jaar zijn veel proeven in kool en sla gedaan waaruit gebleken is dat m.n. het trips- en bladluisbestrijdend effect van deze toedieningstechnieken vergelijkbaar is met dat van de (traditionele) zaadcoating (coaten van het zaad van de teelt zelf). Belangrijk voordeel daarbij is dat de slechtere kieming die bij het (traditionele) zaadcoaten met bepaalde middelen optreedt, minder wordt waargenomen bij deze nieuwe technieken. Mede op basis van bovengenoemde proeven is recentelijk het middel Cruiser 70 WS toegelaten. Dit middel mag o.a. in de vorm van de Dummy Pill (= Smart Pill) en de Phyto-drip methode worden toegepast in de teelt van sla en andijvie.

Uitgaande van de plagen trips en bladluis en de hierboven beschreven toedieningstechnieken, zijn de belangrijkste eisen waaraan de te onderzoeken middelen moeten voldoen:

1. Effectief tegen genoemde plagen
2. Systemisch: de middelen moeten door de wortels kunnen worden opgenomen en vervolgens naar bovengrondse plantendelen getransporteerd kunnen worden.

Indien de middelen/techniek-combinaties voldoende effectief zijn, zijn de voordelen voor de zomerbloementeler:

1. Meer bedrijfszekerheid: de techniek vermindert de kans dat een aantasting te laat wordt ontdekt en daardoor schade ontstaat.

2. Verbetering van de arbeidsomstandigheden van degene die gewasbeschermingsmiddelen toepast en van het personeel: de toediening wordt verplaatst van het productiebedrijf naar de opkweekbedrijven en/of gespecialiseerde zaadcoatingsbedrijven.
3. Vermindering van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen

Trips

Trips is een wereldwijd algemeen voorkomend insect. Alleen al in Nederland zijn er honderden soorten trips die verschillen o.a. in uiterlijk, levenswijze en schadelijkheid. Sommige tripssoorten zijn zeer waardplantenspecifiek (kunnen slechts op één of enkele soorten planten leven), anderen zeer polyfaag (brede waardplantenreeks). Belangrijke, schadelijke tripssoorten in de Nederlandse bloemisterijsector zijn Californische trips (*Frankliniella occidentalis*) en tabakstrips (*Thrips tabaci*). De determinatie van de tripssoort is werk van specialisten.

De verschillende levensfasen van trips zijn achtereenvolgens: ei, larve, pop en adult (volwassen). Eitjes worden in het plantenweefsel afgezet en zijn daarom met het blote oog meestal niet te zien. In enkele gevallen reageert het gewas op de ei-afzetting met verkurking ter plekke van de ei-afzetting. Uit het ei komt een larve die afhankelijk van de soort en leeftijd 0,1-2 mm lang is en die qua vorm al op de pop en de volwassen trips lijkt. Larven zijn meestal licht van kleur (wit of lichtgeel). De larve is net als de pop en de volwassen trips met het blote oog herkenbaar als een langgerekt insect (de lengte is ongeveer 3 tot 5 keer de breedte). In de popfase beginnen vleugels te ontstaan. De pop is beweeglijk. Volwassen trips is vaak donkerder dan tripslarven en –poppen en – mede afhankelijk van de soort – 1 à 5 mm lang.

Schade door trips ontstaat doordat de larven en de volwassenen zich voeden met plantsappen. Daarbij worden aan de oppervlakte van plantendelen cellen leeggezogen. Het schadebeeld dat daarbij ontstaat is afhankelijk van de plaats in de plant waar de trips zuigt. Sommige soorten leven m.n. in groeipunten en richten daar schade aan. Dit uit zich dan in de vorm van misvorming en verkleuring van bladeren en bloemen. Een meer bladbewonende trips veroorzaakt zilverkleurig blad.

Sommige tripssoorten kunnen ook indirect schade aanrichten: Californische trips is bijvoorbeeld in staat om Tomatenbronsvlekken- en Impatiensvlekkenvirus over te brengen.

Onder verwarmde kasomstandigheden kan trips zich jaarrond ontwikkelen, zij het dat de ontwikkeling in de winter trager gaat of zelfs tot stilstand lijkt te komen. Buiten verschijnt de eerste trips in maart.

Bladluis

Ook bladluis is een insect waarvan er honderden soorten in de wereld voorkomen. Net als voor trips geldt voor bladluis dat er zeer waardplantenspecifieke maar ook zeer polyfage soorten bestaan.

Zeer algemeen in Nederland voorkomende bladluissoorten zijn de groene perzikluis (*Myzus persicae*), zwarte bonenluis (*Aphis fabae*), katoenluis (*Aphis gossypii*), aardappeltopluis (*Macrosiphum euphorbiae*), boterbloemluis (*Aulacorthum solani*) en gele rozenluis (*Rhodobium porosum*). Om de soorten te kunnen onderscheiden kijkt men o.a. naar kleur, grootte, lengte van de antenne, poten en sifonen in verhouding tot het lichaam. De sifonen – een duidelijk onderscheidend kenmerk van bladluizen - zijn twee buisjes aan het achterlijf van de bladluis. Bladluizen zijn afhankelijk van de soort 2 à 4 mm groot en de lengte-/breedteverhouding is ongeveer 2:1.

Ze zijn onder verwarmde kasomstandigheden en in de zomer buiten levendbarend. Mede hierdoor kunnen populaties explosief groeien en de teler verrassen. Bladluizen zijn meestal ongevleugeld. Alleen bij grote populatiedichtheden ontstaan gevleugelde exemplaren die naar nieuwe voedingsplekken migreren.

Bladluizen kunnen op verschillende plantendelen voorkomen, maar meestal zijn ze te vinden in de buurt van groeipunten, op de stengel of net onder bloem. Met hun zuigende monddelen zoeken ze de sapstroom van de plant op. Daarbij wordt het plantweefsel beschadigd en ontstaan misvormingen en/of verkleuringen. Planten blijven door de onttrekking van plantsap achter in de groei. Bladluizen scheiden het overschot van de door hen opgenomen suikers uit. Deze 'honingdauw' is plakkerig en een voedingsbodemp voor roetdauwschimmels waardoor zwarte plekken ontstaan.

Ook bladluizen zijn in staat bepaalde virussen (bijvoorbeeld komkommermozaïekvirus) over te brengen.

Onder verwarmde kasomstandigheden kan bladluis zich jaarrond ontwikkelen, zij het dat de ontwikkeling in de winter trager gaat of zelfs tot stilstand lijkt te komen. Buiten verschijnen de eerste bladluizen rond april.

2. MATERIAAL EN METHODE

2.1 Algemeen

Aan het project was een uit twee zomerbloementelers bestaande begeleidingscommissie verbonden. Deze telers waren de heren Dijkstra (Noordwijkerhout) en Verduijn (Heemskerk). De te onderzoeken gewasbeschermingsmiddelen zijn bepaald mede in overleg met diverse toelatingshouders. De belangrijkste criteria waren de trips- en bladluisbestrijdende eigenschappen van de middelen. Daarbij had de tripsbestrijding de hoogste prioriteit. Er is uiteindelijk voor 4 actieve stoffen/formuleringen gekozen die nog niet met behulp van deze toepassingstechnieken (Phyto-drip en Sanokote® Smart Pill) mogen worden toegepast in de Nederlandse zomerbloementeel. De middelen worden daarom met een code van A t/m D aangeduid.

Er zijn 3 proeven uitgevoerd in:

1. *Callistephus chinensis* (zomeraster), buitenteelt
2. *Celosia argentea* type Cristata (hanekam), kasteelt
3. *Carthamus tinctorius* (saffloer), buitenteelt

Hiervoor is gekozen omdat in deze teelten relatief veel chemische bladluis- en tripsbestrijdingen worden uitgevoerd. Uiteraard voldoen deze teelten ook aan de eis dat ze moeten worden gezaaid. Deze keuze biedt tevens de mogelijkheid te kijken naar de werking bij opgekweekte en ter plekke gezaaide gewassen en de werking in buiten- en kasteelten.

De proeven zijn uitgevoerd bij Proeftuin Zwaagdijk (PTZ). De Sanokote® Smart Pills werden door het bedrijf Incotec International BV (Enkhuizen) gemaakt. Het zaad alsmede de opkweek van *Callistephus* en *Celosia* werd geleverd/verzorgd door Combifleur Seeds & Plant ('s-Gravenzande). Ook de Phyto-drip behandelingen hebben daar plaatsgevonden en zijn uitgevoerd door een medewerker van PTZ. *Carthamus* is ter plekke gezaaid en behandeld.

In de volgende hoofdstukken wordt de werkwijze per gewas beschreven.

In bijlage I is per gewas een overzicht van de proefgegevens opgenomen.

2.2 *Callistephus chinensis*

Bij deze proef is gebruik gemaakt van de cultivar ‘Matsumoto Salmon’.
Als referentie golden bespuitingen met Decis (werkzame stof: deltamethrin). Tabel 1 geeft een overzicht van de objecten/behandelingen.

Tabel 1 Overzicht objecten/behandelingen proef bestrijding trips en bladluis in *Callistephus*.

Object/behandeling	Toepassingstechniek	Dosering
1 Onbehandeld (droge controle)	-	-
2 Decis Micro (deltamethrin, 6,2 % EG), referentie	Spuiten	120 gr/ha
3 Middel A	Phyto-drip (*)	W
4 Middel B	Phyto-drip (*)	X
5 Middel C	Phyto-drip (*)	Y
6 Middel D	Phyto-drip (*)	Z
7 Middel A	Smart Pill	W
8 Middel B	Smart Pill	X
9 Middel C	Smart Pill	Y
10 Middel D	Smart Pill	Z

* het middel is in 0,3 ml per zaadje toegediend

De zaaidatum was 21 juni 2006. Bij de Smart Pill behandelingen is een Smart Pill naast het *Callistephus*-zaadje gezaaid. Bij de Phyto-dripbehandelingen is tegelijk met het zaaien een hoeveelheid middel meegedruppeld. Per middel is daarbij – omgerekend per 100.000 zaadjes – net zo veel middel toegediend als bij de Smart Pill behandeling.

Op 12 juli zijn de planten buiten uitgeplant bij PTZ, daarbij is geplant in steungaas (8 mazen breed). In bijlage II is het proefveldschema weergegeven.

Foto 1 geeft de situatie weer op 17 juli 2006, dus 5 dagen na het planten.

Foto 1. Overzicht proefveld *Callistephus*, 5 dagen na planten

De proefveldjes hadden een afmeting van $4,5 \times 1 \text{ m} = 4,5 \text{ m}^2$

De bespuitingen in de referentieveldjes hebben plaatsgevonden op 27 juli en 4 augustus 2006, hierbij is omgerekend 300 liter spuitvloeistof/ha gebruikt.

Door de hevige regenval in augustus is een groot deel van de tripspopulatie verdwenen. Op 11 september 2006 zijn met bladluis geïnfecteerde *Celosia*-takken uit de kasproef overgebracht naar de *Callistephus*-proef. Dit was succesvol zoals uit foto 2 – genomen op 29 september – blijkt.

Foto 2.

Bladluisaantasting in *Callistephus* 18 dagen na infectie met bladluizen uit de *Celosia*-proef

Waarnemingen:

14 juli 2006 (23 dagen na zaaien, 2 dagen na planten):

- Fytotoxiciteit (visuele beoordeling op een schaal van 1-10: 1 veel fytotoxiciteit, 10 geen fytotoxiciteit, tevens omschrijving van eventueel waargenomen fytotoxische verschijnselen)

26 juli 2006 (35 dagen na zaaien, 14 dagen na planten):

Voor deze waarnemingen werden per veldje 15 planten 'geogst' en vervolgens onderzocht op:

- Het aantal trips (op basis van spoelmonsters)
- Het gemiddelde plantgewicht
- De gemiddelde lengte van de plant

7 augustus 2006 (47 dagen na zaaien, 26 dagen na planten):

Voor deze waarnemingen werden wederom per veldje 15 planten 'geogst' en vervolgens onderzocht op:

- Het aantal trips (op basis van spoelmonsters)
- Het aantal bladluis
- Het gemiddelde plantgewicht
- De gemiddelde lengte van de plant

21 september 2006 (92 dagen na zaaien, 71 dagen na planten):

Op deze dag werden de veldjes onderzocht op:

- Het aantal bladluis in 100 planten. Per plant werd daarbij de mate van aantasting aangeduid m.b.v. de volgende klassenindeling:

Klasse 1	0	Luizen
Klasse 2	1-3	Luizen
Klasse 3	4-10	Luizen
Klasse 4	11-25	Luizen
Klasse 5	26-50	Luizen
Klasse 6	51-100	Luizen
Klasse 7	101-200	Luizen

29 september 2006 (100 dagen na zaaien, 79 dagen na planten):

- Het aantal bladluis per 100 planten, waarbij de mate van aantasting werd aangeduid m.b.v. dezelfde systematiek als op 21 september

Bijlage IV geeft een overzicht over het verloop van de weersomstandigheden tijdens de proef (temperatuur, luchtvochtigheid, wind en neerslag).

2.3 *Celosia argentea* Cristata

Bij deze proef is gebruik gemaakt van de cultivar 'Bombay Fire'.

Als referentie golden bespuitingen met Vertimec (werkzame stof: abamectine). Tabel 2 geeft een overzicht van de objecten/behandelingen.

Tabel 2 Overzicht objecten/behandelingen proef bestrijding trips en bladluis in *Celosia*.

Object/behandeling	Toepassingstechniek	Dosering
1 Onbehandeld (droge controle)	-	-
2 Vertimec (abamectine, 18 g/l, EC), referentie	Spuiten	50 ml/100 l
3 Middel A	Phyto-drip *	W
4 Middel B	Phyto-drip *	X
5 Middel C	Phyto-drip *	Y
6 Middel D	Phyto-drip *	Z
7 Middel A	Smart Pill	W
8 Middel B	Smart Pill	X
9 Middel C	Smart Pill	Y
10 Middel D	Smart Pill	Z

* het middel is in 0,3 ml per zaadje toegediend

De zaaidatum was 21 juni 2006. Bij de Smart Pill behandelingen is een Smart Pill naast het *Celosia*-zaadje gezaaid. Bij de Phyto-dripbehandelingen is tegelijk met het zaaien een hoeveelheid middel meegedruppeld. Per middel is daarbij – omgerekend per 100.000 zaadjes – net zo veel middel toegediend als bij de Smart Pill behandeling.

Op 10 juli zijn de planten uitgeplant in 11-cm potten in een kasafdeling (23) bij PTZ, daarbij is boven de planten steungaas aangebracht. De proefveldjes waren 4,5 x 1 m = 4,5 m² groot.

In bijlage II is het proefveldschema weergegeven.

Foto 3 geeft een indruk van de situatie op 17 juli 2006 (7 dagen na het planten/oppotten).

Foto 3. Proef in *Celosia*, situatie 7 dagen na planten in de kas

Op 24 en 28 juli 2006 is Californische trips geïntroduceerd. Bladluizen hoefden niet te worden geïntroduceerd omdat deze van nature voor een infectie zorgden (katoenluis, *Aphis gossypii*). De bespuitingen in de referentie hebben plaatsgevonden op 31 juli en 8 augustus 2006, hierbij is omgerekend 1.000 liter spuitvloeistof/ha gebruikt.

Waarnemingen

14 juli 2006 (23 dagen na zaaien, 4 dagen na planten):

- Fytotoxiciteit (visuele beoordeling op een schaal van 1-10: 1 veel fytotoxiciteit, 10 geen fytotoxiciteit, tevens omschrijving van eventueel waargenomen fytotoxische verschijnselen)
- De gemiddelde lengte van de plant

31 juli 2006 (40 dagen na zaaien, 21 dagen na planten):

Voor deze waarnemingen werden per veldje 15 planten ‘geogost’ en vervolgens onderzocht op:

- Het aantal trips (op basis van spoelmonsters)
- Het gemiddelde plantgewicht
- De gemiddelde lengte van de plant
- Fytotoxiciteit (zie voor uitleg 14 juli 2006)

7 augustus 2006 (47 dagen na zaaien, 28 dagen na planten):

Voor deze waarnemingen werden per veldje 15 planten ‘geogost’ en vervolgens onderzocht op:

- Het aantal trips (op basis van spoelmonsters)
- Het aantal bladluis
- Het gemiddelde plantgewicht
- De gemiddelde lengte van de plant
- Fytotoxiciteit (zie voor uitleg 14 juli 2006)

14 augustus 2006 (54 dagen na zaaien, 35 dagen na planten):

Voor deze waarnemingen werden per veldje 15 planten ‘geogst’ en vervolgens onderzocht op:

- Het aantal trips (op basis van spoelmonsters)
- Het aantal bladluis
- Het gemiddelde plantgewicht
- De gemiddelde lengte van de plant

24 augustus 2006 (64 dagen na zaaien, 45 dagen na planten):

De volgende waarneming werden verricht:

- Het aantal bladluis in 100 planten. Per plant werd daarbij de mate van aantasting aangeduid m.b.v. de volgende klassenindeling:

Klasse 1	0	Luizen
Klasse 2	1-5	Luizen
Klasse 3	6-20	Luizen
Klasse 4	21-50	Luizen
Klasse 5	51-100	Luizen
Klasse 6	> 100	Luizen

31 augustus 2006 (71 dagen na zaaien, 52 dagen na planten)

De volgende waarneming werden verricht:

- Het aantal bladluis in 100 planten. Per plant werd daarbij de mate van aantasting aangeduid m.b.v. de volgende klassenindeling:

Klasse 1	0	Luizen
Klasse 2	1-3	Luizen
Klasse 3	4-10	Luizen
Klasse 4	11-25	Luizen
Klasse 5	26-50	Luizen
Klasse 6	51-100	Luizen
Klasse 7	101-200	Luizen

12 september 2006 (83 dagen na zaaien, 64 dagen na planten)

De volgende waarnemingen en metingen werden verricht:

- Het aantal bladluis in 100 planten. Per plant werd daarbij de mate van aantasting aangeduid m.b.v. de volgende klassenindeling:

Klasse 1	0	Luizen
Klasse 2	1-3	Luizen
Klasse 3	4-10	Luizen
Klasse 4	11-25	Luizen
Klasse 5	26-50	Luizen
Klasse 6	51-100	Luizen
Klasse 7	101-200	Luizen

- Het aantal bloeiwijzen (‘kammen’) met tripsschade
- Het gemiddelde gewicht van 10 takken.

Bijlage V geeft informatie over het kasklimaat tijdens de proef (temperatuur, luchtvochtigheid en instraling)

2.4 *Carthamus tinctorius*

Voor deze proef is gebruik gemaakt van de cultivar ‘Kinko’.

Als referentie golden bespuitingen met Decis (werkzame stof: deltamethrin). Tabel 3 geeft een overzicht van de objecten/behandelingen.

Tabel 3 Overzicht objecten/behandelingen proef bestrijding trips en bladluis in *Carthamus tinctorius* ‘Kinko’.

Object/behandeling	Toepassingstechniek	Dosering
1 Onbehandeld (droge controle)	-	-
2 Decis Micro (deltamethrin, 6,2 % EG), referentie	Spuiten	120 gr/ha cq. 40 g/100 l
3 Middel A	Phyto-drip *	W
4 Middel B	Phyto-drip *	X
5 Middel C	Phyto-drip *	Y
6 Middel D	Phyto-drip *	Z
7 Middel A	Smart Pill	W
8 Middel B	Smart Pill	X
9 Middel C	Smart Pill	Y
10 Middel D	Smart Pill	Z

* het middel is in 0,3 ml per zaadje toegediend

De zaaidatum was 23 juni 2006. Er is ter plekke in de vollegrond gezaaid op PTZ.

Bij de Smart Pill behandelingen is een Smart Pill naast het *Carthamus*-zaadje gezaaid. Bij de Phyto-dripbehandelingen is direct na het zaaien en voor het afdekken een hoeveelheid middel meegedruppeld. Per middel is daarbij – omgerekend per 100.000 zaadjes – net zo veel middel toegediend als bij de Smart Pill behandeling.

De proefveldjes hadden een afmeting van 5 x 1 m = 5 m². De zaaidichtheid bedroeg 60 zaden/m².

In bijlage II is het proefveldschema weergegeven. Foto 4 geeft een indruk van de situatie op 17 juli (23 dagen na zaaien)

Foto 4. Proef in *Carthamus*, situatie 23 dagen na zaaien

De bespuitingen in de referentie-veldjes hebben plaatsgevonden op 13 en 21 juli 2006, hierbij is omgerekend 300 liter spuitvloeistof/ha gebruikt.

Waarnemingen

14 juli 2006 (20 dagen na zaaien)

Voor deze waarnemingen werden per veldje 15 planten 'geoogst' en vervolgens onderzocht op:

- Het aantal trips (op basis van spoelmonsters)
- Het aantal bladluis
- Het gemiddelde plantgewicht
- De gemiddelde lengte van de plant

20 juli 2006 (26 dagen na zaaien)

Voor deze waarnemingen werden per veldje 15 planten 'geoogst' en vervolgens onderzocht op:

- Het aantal trips (op basis van spoelmonsters)
- Het aantal bladluis
- Het gemiddelde plantgewicht
- De gemiddelde lengte van de plant

27 juli 2006 (33 dagen na zaaien)

Voor deze waarnemingen werden per veldje 15 planten 'geoogst' en vervolgens onderzocht op:

- Het aantal trips (op basis van spoelmonsters)
- Het aantal bladluis
- Het gemiddelde plantgewicht
- De gemiddelde lengte van de plant

Bijlage IV geeft een overzicht over het verloop van de weersomstandigheden tijdens de proef (temperatuur, luchtvochtigheid, wind en neerslag)

2.5 Statistische verwerking

De cijfers in de tabellen zijn geanalyseerd met GenStat (ANOVA). In de tabellen wordt met een P de betrouwbaarheid aangegeven. Als de P een waarde heeft die kleiner is dan of gelijk is aan 0,05 dan zijn er betrouwbare verschillen tussen de behandelingen.

Met de LSD (kleinst betrouwbare verschil bij een P van 0,05) wordt aangegeven welke verschillen betrouwbaar zijn. Als een verschil tussen twee behandelingen groter is dan de LSD, dan is dat verschil betrouwbaar. Dit wordt ook aangegeven door middel van letters in de tabellen. Als een van de letters van een behandeling overeenkomt met een andere behandeling dan is het verschil tussen deze twee behandelingen niet betrouwbaar.

Wanneer de betrouwbaarheid (P) tussen 0,05 en 0,10 in ligt, zijn verschillen tussen de behandelingen niet betrouwbaar, maar kan worden gesproken van een 'tendens' als de verschillen in lijn liggen met datgene wat werd verwacht.

3. RESULTATEN

In dit hoofdstuk worden per proef en plaag de resultaten besproken. Gegevens over de waarnemingen per plot (veldje) vindt u in de bijlage III.

3.1 Het weer en kasklimaat tijdens de proef

Juni 2006 was warm, erg zonnig en landelijk erg droog. Alleen de eerste week was nogal koel met lokaal zelfs wat vorst aan de grond.. Met gemiddeld 28 mm neerslag (normaal 72 mm) was dit de op 3 na droogste junimaand sinds 1901.

Juli 2006 was erg warm, zonnig en zeer droog. De gemiddelde etmaaltemperatuur (22,3°C) was 5°C hoger dan normaal. Met 316 zonuren was er veel meer zon dan normaal (201 uur). De gemiddelde neerslag lag met 29 mm ver onder het gemiddelde (70 mm).

Augustus 2006 was heel anders dan de voorgaande maand, namelijk nat, zeer somber en koel. Met een gemiddelde neerslag van 184 mm (normaal: 62 mm) was het de natste augustus sinds een eeuw. De gemiddelde etmaaltemperatuur – 16,4°C – was lager dan normaal (17,2°C). Het aantal zonuren bleef steken op 134 (normaal 198 uur).

Net als juli, was **september** 2006 zonnig en erg warm en droog. De gemiddelde etmaaltemperatuur (17,9°C) was 3,7°C hoger dan gemiddeld. Met 180 zonuren was er aanzienlijk meer zon dan normaal (136 uur). De gemiddelde neerslag lag met 12 mm ver onder het langjarig gemiddelde van deze maand (75 mm).

In bijlage IV is een lijst met weersgegevens opgenomen zoals deze geregistreerd zijn door het DACOM-weerstation Proeftuin Zwaagdijk.

In bijlage V is een lijst met kasklimaatgegevens opgenomen zoals geregistreerd gedurende de proef in *Celosia argentea*.

3.2 Resultaten *Callistephus chinensis*

3.2.1 Trips

In tabel 4 zijn de resultaten van de tripswaarnemingen samengevat

Tabel 4 Aantal trips per 15 planten op 26 juli en 7 augustus 2006, *Callistephus*.

Object/behandeling	26 juli Aantal trips/15 planten	7 augustus Aantal trips/15 planten
1 Onbehandeld	57 b	2,3 ab
2 Decis spuiten, referentie	74 b	1,3 a
3 Middel A Phyto-drip	22 a	1,8 a
4 Middel B Phyto-drip	20 a	3,0 abc
5 Middel C Phyto-drip	31 a	3,0 abc
6 Middel D Phyto-drip	32 a	4,3 bcd
7 Middel A Smart Pill	29 a	2,5 abc
8 Middel B Smart Pill	25 a	4,8 cd
9 Middel C Smart Pill	26 a	5,8 d
10 Middel D Smart Pill	27 a	2,5 abc
P-waarde	< 0,001	0,012
Lsd (P = 0.05)	18	2,3

Op 26 juli werden in de onbehandelde controle en in de referentie (deze was op dat moment nog niet behandeld) significant meer tripsen geteld dan in de andere behandelingen. Deze duidelijke lijn was 12 dagen later – op 7 augustus – niet meer aanwezig wat mogelijk mede wordt veroorzaakt door het feit dat op dat moment het aantal tripsen in het algemeen aanzienlijk lager lag – vermoedelijk als gevolg van de vele neerslag in die periode - dan op 26 juli. T.o.v. de onbehandelde controle werden toen meer tripsen geteld in middel B en C Smart Pill. In de referentie en middel A Phyto-drip waren de laagste aantallen trips te vinden maar deze verschilden niet significant van middel D Phyto-drip en middel B en C Smart Pill.

3.2.2 Bladluis

In tabel 5 zijn de resultaten van de bladluiswaarnemingen samengevat. De index is berekend op basis van de tellingen (in 100 planten) en de klassenindeling (zie hoofdstuk 2.2). Daarbij is per klasse en wegingsfactor meegenomen waarbij de klasse met de zwaarste aantasting het meeste gewicht kreeg. De index ligt tussen 0 (geen enkele luis waargenomen) en 6 (in alle planten 101-200 bladluizen waargenomen).

Tabel 5 Aantal bladluis per 15 planten op 7 augustus en index bladluis op basis van de waarnemingen op 21 en 29 september 2006, *Callistephus*.

Object/behandeling		7 augustus Aantal luis/15 planten	21 september Index bladluis	29 september Index bladluis
1	Onbehandeld	1,00	2,90 b	3,25
2	Decis spuiten, referentie	0,75	1,54 a	1,90
3	Middel A Phyto-drip	0,75	2,84 b	2,62
4	Middel B Phyto-drip	0,00	2,57 b	1,73
5	Middel C Phyto-drip	0,75	2,12 ab	1,83
6	Middel D Phyto-drip	0,75	2,71 b	2,42
7	Middel A Smart Pill	0,25	2,89 b	2,16
8	Middel B Smart Pill	1,75	2,64 b	2,37
9	Middel C Smart Pill	0,75	1,46 a	1,62
10	Middel D Smart Pill	0,00	2,18 ab	2,36
P-waarde		0,672	0,003	0,590
Lsd (P = 0.05)		1,74	0,80	1,55

Op 7 augustus was in het algemeen sprake van een kleine bladluispopulatie, er werden dan ook geen significante verschillen waargenomen. Dit was wel het geval op 21 september toen de minste bladluizen werden waargenomen in de referentie en in middel C Smart Pill. Er zijn echter geen betrouwbare verschillen tussen deze twee objecten en middel C Phyto-drip en middel D Smart Pill. T.o.v. de onbehandelde controle hadden in deze proef dus alleen middel C Smart Pill en de referentie een effect op bladluizen.

3.2.3 Fytotoxiciteit en gewasontwikkeling

Op 14 juli zijn waarnemingen verricht op verschijnselen van fytotoxiciteit. Op 26 juli en 7 augustus is het gewicht per 15 planten en de gemiddelde lengte bepaald. In tabel 6 zijn de resultaten van deze waarnemingen en metingen opgenomen

Tabel 6 Resultaten onderzoek fytoxiciteit op 14 juli, gewicht per 15 planten en de gemiddelde lengte op 26 juli en 7 augustus 2006, *Callistephus*.

Object/behandeling	14 juli	26 juli		7 augustus	
	Fytoxiciteit (1-10)	Gewicht in g/15 planten	Gem. lengte in cm	Gewicht in g/15 planten	Gem. lengte in cm
1 Onbehandeld	10,0 c	31,0 b	3,4 b	176 a	8,1
2 Decis spuiten, referentie	10,0 c	32,0 b	3,5 bc	189 ab	9,4
3 Middel A Phyto-drip	10,0 c	34,0 b	3,5 bc	212 b	10,0
4 Middel B Phyto-drip	10,0 c	30,5 b	3,5 bc	179 a	9,8
5 Middel C Phyto-drip	10,0 c	34,5 b	3,6 c	195 ab	10,3
6 Middel D Phyto-drip	9,6 b	30,3 b	3,4 b	196 ab	9,8
7 Middel A Smart Pill	10,0 c	35,0 b	3,5 bc	212 b	10,3
8 Middel B Smart Pill	10,0 c	34,3 b	3,5 bc	211 b	10,3
9 Middel C Smart Pill	10,0 c	33,3 b	3,6 c	183 ab	10,6
10 Middel D Smart Pill	9,3 a	24,0 a	3,0 a	172 a	10,0
P-waarde	< 0,001	0,007	< 0,001	0,051	0,237
Lsd (P = 0.05)	0,2	5,2	0,2	30	1,7

14 juli: Middel D vertoonde bij deze waarneming enige fytoxische eigenschappen, namelijk bladnecrose. De toediening als Smart Pill veroorzaakte een sterkere fytoxische reactie dan de toediening in de vorm van de Phyto-drip.

Deze fytoxische reactie veroorzaakte ook enige groeistoring: **Op 26 juli** waren de met middel D Smart Pill behandelde planten significant lichter in gewicht en korter dan de planten uit de andere objecten. Het gewicht van de met middel D Phyto-drip behandelde planten was wel vergelijkbaar met de andere objecten (behalve dus middel D Smart Pill), maar de lengte was significant korter dan de planten bij middel C Phyto-drip en Smart Pill. De planten van de twee laatstgenoemde objecten waren overigens betrouwbaar langer dan de onbehandelde controle.

Op 7 augustus konden geen significante verschillen meer worden waargenomen. T.a.v. het gewicht viel wel een tendens waar te nemen: Planten van de objecten middel A Phyto-drip en Smart Pill en middel B Smart Pill lijken zwaarder te zijn dan de planten in de onbehandelde controle, middel B Phyto-drip en middel D Phyto-drip.

De verschillen als gevolg van fytoxiciteit lijken dus in het verloop van de teelt te verdwijnen.

3.3 Resultaten *Celosia argentea*

3.3.1 Trips

Het tripsniveau was relatief laag. Dit blijkt uit tabel 7.

Tabel 7 Gemiddeld aantal trips per 15 takken op 31 juli, 7 en 14 augustus 2006 en gemiddeld aantal kammen met tripsschade op 12 september 2006, *Celosia*

Object/behandeling	31 juli Aantal trips per 15 planten	7 augustus Aantal trips per 15 planten	14 augustus Aantal trips per 15 planten	12 september Aantal kammen * met tripsschade
1 Onbehandeld	5,3	3,7	1,3	60
2 Vertimec spuiten, referentie	12,3	3,0	1,3	48
3 Middel A Phyto-drip	2,7	4,0	4,3	56
4 Middel B Phyto-drip	7,3	5,0	2,0	50
5 Middel C Phyto-drip	5,0	1,7	2,7	63
6 Middel D Phyto-drip	12,0	4,0	0,3	61
7 Middel A Smart Pill	4,7	5,0	2,3	63
8 Middel B Smart Pill	7,7	2,7	1,0	51
9 Middel C Smart Pill	9,0	4,3	1,3	63
10 Middel D Smart Pill	8,3	4,0	0,7	55
P-waarde	0,556	0,849	0,116	0,722
Lsd (P = 0.05)	9,9	4,3	2,5	21

* bloeiwijzen

Mogelijk vanwege het lage tripsniveau konden geen significante verschillen worden waargenomen. De behandelingen hebben dus geen effect gehad op het aantal tripsen en de tripsschade.

3.3.2 Bladluis

De resultaten van de bladluistellingen zijn weergegeven in tabel 8. Voor een toelichting op de genoemde index wordt verwezen naar hoofdstuk 3.2.2.

 Tabel 8 Aantal bladluis per 15 planten op 7 en 14 augustus 2006 en index bladluis op basis van de waarnemingen op 24 en 31 augustus en 12 september 2006, *Celosia*.

Object/behandeling	7 augustus Aantal luis/ 15 planten	14 augustus Aantal luis/ 15 planten	24 augustus Index bladluis	31 augustus Index bladluis	12 september Index bladluis
1 Onbehandeld	3	10	0,40 ab	3,18 bc	5,78 e
2 Vertimec spuiten, referentie	1	1	0,35 ab	2,49 abc	5,65 e
3 Middel A Phyto-drip	14	35	0,59 b	4,20 c	5,38 de
4 Middel B Phyto-drip	0	0	0,07 a	0,98 a	3,04 ab
5 Middel C Phyto-drip	0	0	0,05 a	1,60 ab	4,14 bcd
6 Middel D Phyto-drip	0	0	0,12 a	1,50 ab	5,30 de
7 Middel A Smart Pill	10	3	0,39 ab	3,27 bc	5,00 cde
8 Middel B Smart Pill	1	0	0,05 a	0,56 a	2,69 a
9 Middel C Smart Pill	2	1	0,07 a	1,56 ab	3,84 abc
10 Middel D Smart Pill	2	1	0,13 a	2,16 abc	5,39 de
P-waarde	0,548	0,489	0,057	0,048	0,001
Lsd (P = 0.05)	15	33	0,37	2,14	1,39

Bij de lage bladluisaantallen in de eerste fase van de teelt ontstonden geen significante verschillen.

Vanaf medio augustus stegen de bladluisaantallen tot gemiddelde enkele tientallen per plant en ontstonden wel verschillen.

Op **31 augustus** was de index van middel B Phyto-drip en Smart Pill significant lager dan de onbehandelde controle en middel A Phyto-drip en Smart Pill.

Op **12 september** werden in de veldjes die behandeld waren met de middelen B en C Phyto-drip en Smart Pill minder bladluizen geteld dan in controle en de referentie.

Middel B Smart Pill scoorde zelfs significant beter dan alle andere behandelingen met uitzondering van middel B Phyto-drip en middel C Smart Pill.

3.3.3 Fytotoxiciteit en gewasontwikkeling

Op 14 juli werden verschijnselen van fytotoxiciteit waargenomen. Op 14 en 31 juli, 7 en 14 augustus werd het gemiddelde gewicht per 15 takken en de gemiddelde taklengte bepaald. Op 12 september werd het gemiddelde gewicht per 10 takken bepaald.

In tabel 9 zijn de resultaten van deze waarnemingen opgenomen.

Tabel 9 Resultaten waarnemingen t.a.v. fytotoxiciteit, gewicht en lengte op 14 en 31 juli, 7 en 14 augustus en 12 september 2006, *Celosia*.

Object/behandeling	14 juli		31 juli		7 augustus		14 augustus		12 september
	Fyto-toxiciteit	Gem. lengte in cm	Gem. gewicht in g/plant	Gem. lengte in cm	Gem. gewicht in g/plant	Gem. lengte in cm	Gem. gewicht in g/plant	Gem. lengte in cm	Gem. gewicht in g/plant
1 Onbehandeld	10 c	6,7 bc	25,9 d	28,3 bc	32,5 b	42,5	43,2	57,0	51,0
2 Vertimec spuiten, referentie	10 c	6,3 bc	22,9 bc	29,7 bcd	31,4 b	43,5	37,9	56,7	46,7
3 Middel A Phyto-drip	10 c	6,3 bc	22,7 bc	27,7 abc	30,2 b	39,7	39,3	56,8	45,3
4 Middel B Phyto-drip	10 c	9,3 d	22,1 bc	29,7 bcd	29,1 ab	42,8	38,6	58,7	53,5
5 Middel C Phyto-drip	10 c	7,0 c	24,8 cd	29,7 bcd	31,5 b	39,5	40,1	54,7	47,6
6 Middel D Phyto-drip	8 b	5,7 b	21,1 ab	27,3 ab	29,9 b	44,5	38,3	59,7	50,4
7 Middel A Smart Pill	10 c	6,3 bc	23,4 bcd	29,7 bcd	30,6 b	41,0	40,6	60,0	49,8
8 Middel B Smart Pill	10 c	6,3 bc	24,3 cd	32,0 d	32,8 b	45,2	42,0	62,3	52,2
9 Middel C Smart Pill	10 c	6,7 bc	21,9 bc	30,7 cd	29,4 ab	40,8	37,3	53,5	43,9
10 Middel D Smart Pill	5 a	4,0 a	18,4 a	25,0 a	25,4 a	39,5	37,4	53,5	45,7
P-waarde	< 0,001	< 0,001	0,003	0,011	0,057	0,125	0,483	0,141	0,626
Lsd (P = 0.05)	1	1,2	2,9	3,1	4,1	4,6	5,9	6,5	10,8

Middel D veroorzaakte ook in deze teelt in de beginfase verschijnselen van fytotoxiciteit. M.n. in de Smart Pill toepassing leidde dit tot duidelijk kleinere planten bij planten (dus 19 dagen na zaaien). Daarnaast werd ook necrose waargenomen. De zich na het planten ontwikkelende plantendelen vertoonden geen necrose meer zodat vanaf 31 juli op dit aspect geen verschillen meer waar te nemen waren.

T.a.v. **de lengte** werden alleen op 14 en 31 juli significante verschillen waargenomen.

De lengte van de planten in de met middel D Smart Pill behandelde veldjes was op 14 juli significant geringer dan in alle overige behandelingen. Ook de lengte bij middel D Phyto-drip is relatief gering maar deze verschilde alleen significant van de lengte bij middel B en C Phyto-drip. Met middel B Phyto-drip behandelde planten waren significant langer dan de planten in alle overige behandelingen. Op 31 juli waren de verschillen minder uitgesproken. Planten bij middel D Smart Pill waren nog steeds significant korter dan de planten in de overige behandelingen behalve middel D Phyto-drip. T.o.v. de onbehandelde controle waren de planten in middel B Smart Pill significant langer.

Het lijkt er dus op dat middel B – althans in de eerste fase van de teelt - de lengtegroei stimuleert. Op de latere waarnemingsdata werden geen significante verschillen meer waargenomen.

Ook t.a.v. het gemiddelde takgewicht zijn alleen in de eerste fase van de teelt significante verschillen te zien: Mogelijke vanwege het fytoxische effect is op 31 juli is het gewicht in object middel D Smart Pill significant lager dan in alle ander objecten met uitzondering van middel D Phyto-drip. Het hoogste gemiddelde gewicht hebben de onbehandelde planten maar dit verschilt niet significant van het gewicht bij middel C Phyto-drip en middel A en B Smart Pill. Op 7 augustus waren de verschillen kleiner en niet meer significant. Er is een tendens dat op deze waarnemingsdatum de planten in middel D Smart Pill het lichtst zijn. Na 7 augustus zijn geen significante verschillen meer gemeten.

3.4 Resultaten *Carthamus tinctorius*

3.4.1 Trips

In tabel 10 zijn de resultaten van de waarnemingen op trips weergegeven.

Tabel 10 Aantal trips per 15 planten op 14, 20 en 27 juli 2006, *Carthamus*

Object/behandeling	Aantal trips/15 planten		
	14 juli	20 juli	27 juli
1 Onbehandeld	26,5 ab	36 ab	58,0 ab
2 Decis spuiten (referentie)	72,3 c	32 ab	37,5 a
3 Middel A Phyto-drip	18,0 ab	37 ab	76,3 ab
4 Middel B Phyto-drip	13,3 a	28 a	74,8 ab
5 Middel C Phyto-drip	23,8 ab	62 bc	80,3 bc
6 Middel D Phyto-drip	34,0 b	59 bc	88,5 bc
7 Middel A Smart Pill	24,5 ab	53 abc	83,8 bc
8 Middel B Smart Pill	20,3 ab	32 ab	61,5 ab
9 Middel C Smart Pill	33,5 b	68 c	119,0 c
10 Middel D Smart Pill	28,0 ab	68 c	93,3 bc
P-waarde	< 0,001	0,040	0,024
Lsd (P = 0.05)	16,5	30	39,3

T.o.v. de onbehandelde controle kon in deze proef geen tripsbestrijdend effect worden waargenomen, noch van de referentie, noch van de middelen A t/m D.

Op 14 juli werden zelfs significant meer tripsen geteld in de referentie dan in alle andere behandelingen, inclusief de onbehandelde controle, waarbij moet worden aangetekend dat de eerste bespuiting met het referentiemiddel de dag daarvoor had plaatsgevonden. Op 20 juli was het aantal trips in middel C en D Smart Pill hoger dan in de onbehandelde controle, de referentie

middel en B Phyto-drip en middel B Smart Pill. Het gemiddeld hoogste aantal trips werd op 27 juli in het object middel C Smart Pill gevonden. Dit was significant meer dan in de onbehandelde controle, de referentie middel A en B Phyto-drip en middel B Smart Pill.

3.4.2 Bladluis

Op 14 juli was in geen van de proefveldjes bladluis aanwezig. Dit was wel het geval op 20 en 27 juli, echter het aantal bladluizen was zoals te zien in tabel 11, laag.

Tabel 11 Aantal bladluizen per 15 planten op 20 en 27 juli 2006, *Carthamus*.

Object/behandeling	Aantal luizen/15 planten	
	20 juli	27 juli
1 Onbehandeld	4,3 a	0,8
2 Decis spuiten (referentie)	5,3 ab	0,8
3 Middel A Phyto-drip	8,5 b	1,0
4 Middel B Phyto-drip	2,8 a	0,8
5 Middel C Phyto-drip	2,3 a	1,0
6 Middel D Phyto-drip	5,8 ab	0,8
7 Middel A Smart Pill	2,8 a	1,5
8 Middel B Smart Pill	5,8 ab	0,8
9 Middel C Smart Pill	2,0 a	0,8
10 Middel D Smart Pill	5,3 ab	0,8
P-waarde	0,052	0,995
Lsd (P = 0.05)	4,0	1,7

Noch op 20, noch op 27 juli werden significante verschillen waargenomen.

Op 20 juli is wel sprake van een tendens. In de veldjes behandelen met middel A Phyto-drip lijken meer luizen aanwezig te zijn dan in de onbehandelde controle, middelen B en C Phyto-drip en middelen A en C Smart Pill. Door de grote hoeveelheden neerslag in augustus bleef de bladluisdruk tot een minimum gereduceerd. Toen vervolgens de omstandigheden voor de ontwikkeling van bladluizen verbeterden bleek de periode tot aan de bloei te kort om nog te komen tot de ontwikkeling van een bladluispopulatie van enige omvang. Er heeft daarom ook geen kunstmatige infectie met bladluizen meer plaatsgevonden.

3.4.3 Fytotoxiciteit en gewasontwikkeling

Er zijn in deze proef geen verschijnselen van fytotoxiciteit waargenomen. Zoals uit tabel 12 blijkt hadden de behandelingen behoudens kort na het zaaien/de behandelingen geen enkele invloed op het gemiddelde takgewicht en de gemiddelde taklengte.

Tabel 12 Overzicht resultaten gewichts- en lengtemetingen 14, 20 en 27 juli 2006, *Carthamus*.

Object/behandeling	14 juli		20 juli		27 juli	
	Gewicht in g/15 planten	Gem. lengte in cm	Gewicht in g/15 planten	Gem. lengte in cm	Gewicht in g/15 planten	Gem. lengte in cm
1 Onbehandeld	73 bc	7,1	219	20	562	42
2 Decis spuiten, referentie	64 a	7,4	214	19	535	42
3 Middel A Phyto-drip	72 abc	7,5	207	20	579	46
4 Middel B Phyto-drip	82 d	7,4	239	21	596	46
5 Middel C Phyto-drip	74 bcd	7,0	199	21	546	45
6 Middel D Phyto-drip	67 ab	7,1	190	20	526	44
7 Middel A Smart Pill	71 abc	7,3	234	21	615	44
8 Middel B Smart Pill	73 bc	7,5	212	21	553	45
9 Middel C Smart Pill	76 cd	7,0	198	20	586	42
10 Middel D Smart Pill	70 abc	7,1	194	20	522	42
P-waarde	0,018	0,407	0,345	0,954	0,917	0,324
Lsd (P = 0.05)	8	0,5	44	3	142	5

Alleen het gewicht op 14 juli (20 dagen na zaaien) laat statistisch betrouwbare verschillen zien. De met middel B Phyto-drip behandelde planten hebben op dat waarnemingsmoment een significant hoger gewicht dan de planten van de onbehandelde controle. Het gewicht van met middel B Phyto-drip behandelde planten verschilt echter niet van dat van middel C Phyto-drip en middel C Smart Pill.

T.o.v. de onbehandelde controle hebben de planten van de referentie een lager gemiddeld gewicht, dit is echter niet significant lager dan het gewicht van middel A en D Phyto-drip en middel D Smart Pill. Het is echter nagenoeg uitgesloten dat het lage gewicht in de referentie wordt veroorzaakt door de behandeling. Deze heeft immers slecht 1 dag daarvoor plaatsgevonden.

Op 20 en 27 juli worden geen significante verschillen meer waargenomen t.a.v. gewicht en lengte zodat mag worden geconcludeerd dat in deze proef de effecten van de behandelingen op gewicht en lengte verwaarloosbaar waren.

4. CONCLUSIES

Bladluis

Significante verschillen t.o.v. de onbehandelde controle werden op bepaalde waarnemingsdata – met een relatief hoog aantastingsniveau - in de teelt van *Callistephus* en *Celosia* vastgesteld. Afgaande op de waarneming op 12 september (12 weken na het zaaien en dus behandelen) in de teelt van *Celosia*, hebben middel B en middel C zowel in de Phyto-drip als de Smart Pill toepassing een bestrijdend effect. De verschillen tussen deze behandelingen waren niet significant.

Ook bleek middel C Smart Pill in de proef in *Callistephus* – 13 weken na zaai – t.o.v. de onbehandelde controle een significant effect te hebben.

Trips

Ten aanzien van de bestrijding van trips kon in deze proeven geen enkele middel-/techniekcombinatie gedurende de hele teelt overtuigen.

Een bestrijdend effect kon alleen worden waargenomen vrij kort na het planten in de teelt van *Callistephus chinensis*. Alle Phyto-drip- en Smart Pill-behandelingen leden tot significant minder

trips dan in de onbehandelde controle en de referentie. Dat bij een latere waarneming geen verschillen werden waargenomen ligt mogelijk aan het feit dat het tripsniveau toen erg laag was. Dit lage tripsniveau is er mogelijk ook de oorzaak van dat in *Celosia argentea* in het geheel geen verschillen tussen de behandelingen konden worden vastgesteld. Geen enkele behandeling kon voorkomen dat in de eindfase alsnog een vrij groot percentage van de bloeiwijzen (kammen) tripsschade vertoonde. Ondanks dat in *Carthamus tinctorius* wel een redelijk tripsniveau waargenomen werd kon geen effect van de Phyto-drip- en Smart Pill-behandelingen worden waargenomen. In de met middel C en D Smart Pill behandelde veldjes werd zelfs (tijdelijk) significant meer trips waargenomen dan in de controle.

Fytotoxiciteit en gewasontwikkeling

Er zijn zowel negatieve als positieve effecten waargenomen.

M.n. middel D veroorzaakte in *Callistephus* en *Celosia* fytotoxiciteit in de vorm van bladnecrose. Deze verschijnselen waren heftiger in de Smart Pill-behandeling dan in de Phyto-drip-behandeling.

Mogelijk is er een verband tussen deze fytotoxische effecten en de negatieve effecten van middel D op de ontwikkeling van het gewicht en de lengte van het gewas. In m.n. de Smart Pill-behandeling bleef het gewicht en de lengteontwikkeling enige tijd achter t.o.v. de onbehandelde controle. Deze verschillen verdwenen echter later in de proef zodat verondersteld mag worden dat er geen invloed is op het eindproduct. Ook in de *Celosia*-proef is tijdelijk een significant lager gewicht gemeten in de referentie, middel A en B Phyto-drip en middel C Smart Pill. Echter, ook deze verschillen verdwenen later in de teelt.

In zowel *Celosia*- en de *Carthamus*-proeven werden tijdelijk positieve effecten op de gewichts- en lengteontwikkeling waargenomen. Ook deze verschillen verdwenen later in de teelt. Planten in met middel C behandelde veldjes waren tijdelijk significant langer dan planten in de onbehandelde veldjes. Ook deze verschillen werden later niet meer waargenomen. In de *Callistephus*-teelt bleek op het laatste waarnemingsmoment het gemiddelde gewicht in de met middel A (Phyto-drip en Smart Pill) en middel B Smart Pill behandelde veldjes hoger te zijn dan in de onbehandelde controle.

5. DISCUSSIE & AANBEVELING

Het meeste perspectief met de Phyto-drip en Smart Pill-technieken lijkt de bladluisbestrijding met middel B en C te bieden. Op deze wijze toegediend zijn deze middelen ook op langere termijn (zeker tot 12 weken na toediening) nog in voldoende mate in de plant aanwezig om een bestrijdend effect te kunnen hebben.

De bestrijding van trips met (wortel-)systemische middelen verloopt mogelijk moeizamer dan de bladluisbestrijding omdat tripsen dieper het groeipunt in dringen dan bladluizen. De meeste wortel-systemische middelen gaan met de verdampingstroom mee en komen daardoor niet tot in het groeipunt. Trips kan zich dus voeden met plantsap waar te weinig of geen actieve stof in aanwezig is.

Het vervolgonderzoek dient zich te concentreren op de bladluisbestrijding. Daarbij dient ervoor worden gezorgd dat het bladluisniveau – in ieder geval tijdelijk en aan het begin van de teelt – voldoende hoog is. Om versturende invloeden van het weer te beperken verdient het de overweging de proeven in kasteelten te laten plaatsvinden.

Van een spuitbehandeling met Decis (deltamethrin) of Vertimec (abamectine) mag worden verondersteld dat deze zeker niet de duurwerking heeft van de middel-/techniekcombinatie middel B/C Phyto-drip/Smart Pill. In een jaar met een hoge plaagdruk moet vaker worden gespoten en zal het verbruik aan actieve stof en voor de kosten aan middelen en arbeid daardoor aanzienlijk hoger kunnen liggen dan in de Phytodrip- en Smart Pill behandelingen. Het verdient de aanbeveling ook aan dit aspect aandacht te besteden.

Een voordeel van de onderzochte toedieningstechnieken zou ook kunnen het sparen van natuurlijke vijanden zijn. Alhoewel de toediening van middelen via de wortels niet geheel veilig is voor natuurlijke vijanden is zij doorgaans toch minder schadelijk voor natuurlijke vijanden dan toepassing van hetzelfde middel d.m.v. spuiten. Het verdient daarom de overweging om ter vergelijking ook behandelingen op te nemen waarin de middelen B en C worden verspoten.

BIJLAGE I Overzicht proefgegevens

Callistephus chinensis

Proefnummer	B 06188
Gewas	<i>Callistephus chinensis</i> 'Matsumoto Salmon'
Aantal objecten	10
Aantal herhalingen	4
Grondbehandeling	Voor planten frezen
Veldgrootte	4,5 m ² (1 x 4,5 m), 60 planten/m ²
Datum en locatie zaaien	21 juni 2006 bij Combifleur, 's-Gravenzande in Combicel 405 LP
Datum en locatie planten	12 juli 2006, PTZ buiten
Data en weersomstandigheden tijdens spuiten van de referentie	<u>27 juli 2006</u> Temperatuur: 28,7°C rv: 55,3% Bewolking: 100% <u>4 augustus 2006</u> Temperatuur: 20,5°C rv: 66,3% Bewolking: 50%
Data en aard kunstmatige infectie	11 september met bladluis uit <i>Celosia</i> -proef
Watergift datum en duur	12 juli 2006 1 uur 15 juli 2006 1,25 uur 17 juli 2006 1,5 uur 21 juli 2006 1 uur
Bemesting	22 juni 2006: omgerekend 370 kg kalkammonsalpeter/ha
Onkruidbestrijding	Handmatig wieden
Data waarnemingen	14 en 26 juli 2006 7 augustus 2006 21 en 29 september 2006
Overige	Per 2 augustus 2006 windscherm geplaatst

Celosia argentea

Proefnummer	B 06189
Gewas	<i>Celosia argentea</i> 'Bombay Fire'
Aantal objecten	10
Aantal herhalingen	3
Datum en locatie zaaien	21 juni 2006 bij Combifleur, 's-Gravenzande in Combicel 405 LP
Datum en locatie planten	10 juli 2006, PTZ kas in 11 cm potten
Veldgrootte	1,56 m ² (1,2 x 1,3 m), 100 potten
Data en weersomstandigheden tijdens spuiten van de referentie	<u>31 juli 2006</u> Tijd: 16.15 rv: 69% Temperatuur: 23,6°C Bewolking: 100% (400 ml/veldje) <u>8 augustus 2006</u> Tijd: 13.35 rv: 87,7% Temperatuur: 20,6°C Bewolking: 100% (400 ml/veldje)
Data en aard kunstmatige infectie	24 juli 2006: Californische trips
Watergift	Broezen
Bemesting	Basisbemesting via gebruikte potgrond (per m ³): 1,5 NPK mix 12,5+15+27+sporenelementen
Onkruidbestrijding	geen
Data waarnemingen	14 en 31 juli 2006 7, 24 en 31 augustus 2006 12 september 2006
Overige	2 augustus 2006: Gespoten tegen rups met Turex 50 WP, 50 g/100 l Gespoten tegen spint met Floramite 240 SC, 40 ml/100 l

Carthamus tinctorius

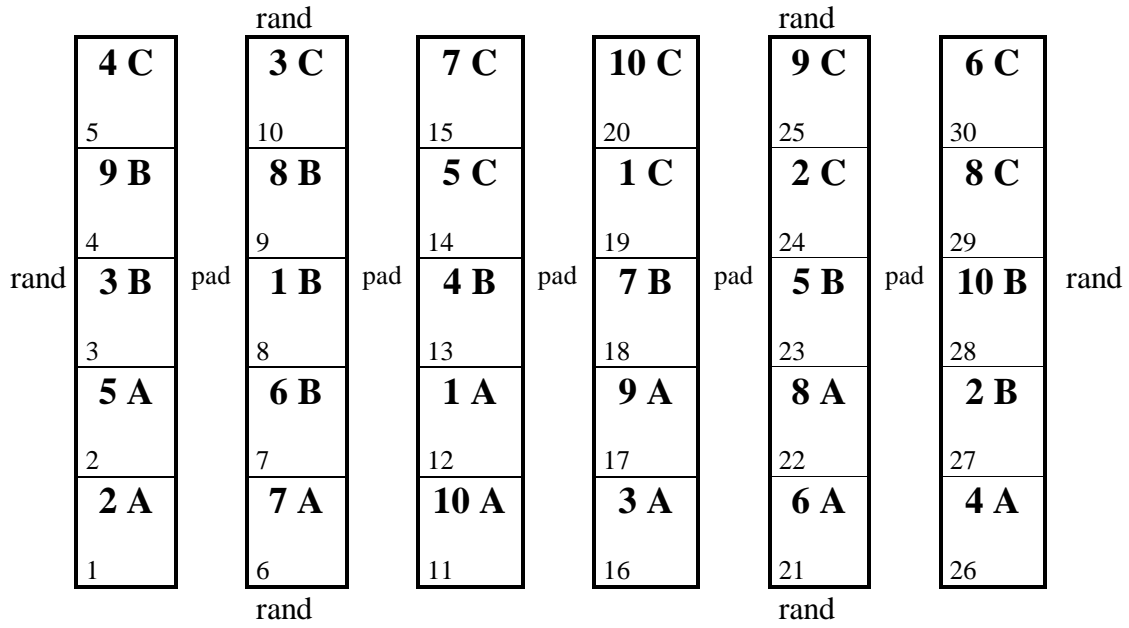
Proefnummer	B 06190
Gewas	<i>Carthamus tinctorius</i> 'Kinko'
Aantal objecten	10
Aantal herhalingen	4
Grondbehandeling	Voor zaaien frezen
Plotgrootte	5 m ² (1 x 5), 60 zaden/m ²
Datum en locatie zaaien	23 juni 2006, ter plekke buiten PTZ
Tijdstip en weersomstandigheden tijdens Phyto-dripbehandeling	Tijd: 14.00-17.30 Rv: 47,29% Temperatuur: 24,8°C Bewolking: 20%
Referentie	Decis Micro (deltamethrin)
Data, tijdstip en weersomstandigheden tijdens sproeien van de referentie	<u>13 juli (40 g/100 l), 300 l/ha</u> Tijd: 15.30-16.00 rv: 50,5% Temperatuur: 29,1°C Bewolking: 10% <u>21 juli (40 g/100 l), 300 l/ha</u> Tijd: 8.00 Rv: 71,6% Temperatuur: 26,7°C Bewolking: 0%
Data en aard kunstmatige infectie	Nvt
Watergift datum en duur	23 juni 2006 1 uur 12 juli 2006 1 uur 15 juli 2006 1,25 uur 17 juli 2006 1,5 uur 21 juli 2006 1 uur
Bemesting	22 juni 2006: omgerekend 370 kg kalkammonsalpeter/ha
Onkruidbestrijding	Handmatig (wieden)
Data waarnemingen	14, 20 en 27 juli 2006
Overige	Per 2 augustus 2006 windscherm geplaatst

BIJLAGE II Proefveldschema's

Callistephus chinensis

	rand				rand	
	22	3 C		1	2 A	
	23	10 C		2	5 A	
	24	4 C		3	9 A	
	25	1 C		4	7 A	
rand	26	8 C		5	4 A	rand
	27	5 C		6	6 A	
	28	2 C	H	7	1 A	
	29	9 C	O			
	30	6 C	O	9	10 A	
	31	7 C	F	10	3 A	
	32	8 D	D	11	8 A	
	33	3 D	P	12	1 B	
	34		A	13	7 B	
	35	6 D	D	14	8 B	
	36	10 D		15	6 B	
	37	2 B		16	3 B	
rand	38	7 D		17	10 B	rand
	39	5 D		18	4 B	
	40	2 D		19	5 B	
	41	4 D		20	9 B	
	42	1 D		21	9 D	
		rand			rand	

Celosia argentea

Carthamus tinctorius

	rand			rand	
	1 D			9 D	
	20			40	
	5 D			4 D	
	19			39	
	3 D			7 D	
	18			38	
rand	8 D			6 D	rand
	17			37	
	10 D			2 D	
	16			36	
	rand			rand	
	8 C	H		4 C	
	15			35	
	7 C	O		10 C	
	14			34	
	9 C	O		3 C	
	13			33	
	2 C	F		1 C	
	12			32	
	5 C	D		6 C	
	11			31	
	rand			rand	
	5 B	P		2 B	
	10			30	
	9 B	A		8 B	
	9			29	
	6 B	D		3 B	
	8			28	
	10 B			7 B	
	7			27	
	1 B			4 B	
	6			26	
	rand			rand	
rand	9 A			1 A	rand
	5			25	
	7 A			5 A	
	4			24	
	2 A			3 A	
	3			23	
	10 A			8 A	
	2			22	
	4 A			6 A	
	1			21	
	rand			rand	

BIJLAGE III Resultaten waarnemingen per plot (veldje)
Trips *Callistephus chinensis*

Object/behandeling	herhaling	plot	26 juli Aantal trips per 15 planten	7 augustus Aantal trips per 15 planten
1 Onbehandeld	A	7	64	4
1 Onbehandeld	B	12	44	1
1 Onbehandeld	C	25	50	1
1 Onbehandeld	D	42	70	3
2 Decis spuiten, referentie	A	1	45	0
2 Decis spuiten, referentie	B	37	58	1
2 Decis spuiten, referentie	C	28	92	2
2 Decis spuiten, referentie	D	40	102	2
3 Middel A Phyto-drip	A	10	34	3
3 Middel A Phyto-drip	B	16	14	3
3 Middel A Phyto-drip	C	22	27	0
3 Middel A Phyto-drip	D	33	11	1
4 Middel B Phyto-drip	A	5	15	1
4 Middel B Phyto-drip	B	18	12	4
4 Middel B Phyto-drip	C	24	24	4
4 Middel B Phyto-drip	D	41	29	3
5 Middel C Phyto-drip	A	2	21	2
5 Middel C Phyto-drip	B	19	23	8
5 Middel C Phyto-drip	C	27	44	1
5 Middel C Phyto-drip	D	39	37	1
6 Middel D Phyto-drip	A	6	37	4
6 Middel D Phyto-drip	B	15	28	5
6 Middel D Phyto-drip	C	30	31	3
6 Middel D Phyto-drip	D	35	31	5
7 Middel A Smart Pill	A	4	31	2
7 Middel A Smart Pill	B	13	30	4
7 Middel A Smart Pill	C	31	42	1
7 Middel A Smart Pill	D	38	11	3
8 Middel B Smart Pill	A	11	24	3
8 Middel B Smart Pill	B	14	15	5
8 Middel B Smart Pill	C	26	23	5
8 Middel B Smart Pill	D	32	37	6
9 Middel C Smart Pill	A	3	44	8
9 Middel C Smart Pill	B	20	10	4
9 Middel C Smart Pill	C	29	28	6
9 Middel C Smart Pill	D	21	20	5
10 Middel D Smart Pill	A	9	34	3
10 Middel D Smart Pill	B	17	19	3
10 Middel D Smart Pill	C	23	21	1
10 Middel D Smart Pill	D	36	33	3

Bladluis *Callistephus chinensis*

Object/behandeling	herhaling	plot	7 augustus Aantal luis per 15 planten	21 september Index bladluis	29 september Index bladluis
1 Onbehandeld	A	7	2	2,38	3,18
1 Onbehandeld	B	12	2	2,86	3,80
1 Onbehandeld	C	25	0	4,54	3,44
1 Onbehandeld	D	42	0	1,82	2,56
2 Decis spuiten, referentie	A	1	0	1,42	1,02
2 Decis spuiten, referentie	B	37	0	0,86	1,50
2 Decis spuiten, referentie	C	28	2	2,54	2,60
2 Decis spuiten, referentie	D	40	1	1,32	2,48
3 Middel A Phyto-drip	A	10	2	3,04	4,60
3 Middel A Phyto-drip	B	16	1	1,60	0,78
3 Middel A Phyto-drip	C	22	0	3,90	1,74
3 Middel A Phyto-drip	D	33	0	2,82	3,34
4 Middel B Phyto-drip	A	5	0	2,04	1,24
4 Middel B Phyto-drip	B	18	0	2,02	0,64
4 Middel B Phyto-drip	C	24	0	4,22	3,62
4 Middel B Phyto-drip	D	41	0	2,00	1,42
5 Middel C Phyto-drip	A	2	2	2,20	2,68
5 Middel C Phyto-drip	B	19	1	1,14	0,90
5 Middel C Phyto-drip	C	27	0	3,76	2,14
5 Middel C Phyto-drip	D	39	0	1,38	1,58
6 Middel D Phyto-drip	A	6	1	3,02	4,08
6 Middel D Phyto-drip	B	15	1	2,56	1,48
6 Middel D Phyto-drip	C	30	1	2,62	2,94
6 Middel D Phyto-drip	D	35	0	2,64	1,16
7 Middel A Smart Pill	A	4	0	2,36	1,84
7 Middel A Smart Pill	B	13	0	3,40	3,58
7 Middel A Smart Pill	C	31	1	4,04	2,18
7 Middel A Smart Pill	D	38	0	1,74	1,04
8 Middel B Smart Pill	A	11	0	2,04	0,88
8 Middel B Smart Pill	B	14	0	2,32	2,08
8 Middel B Smart Pill	C	26	6	4,20	3,46
8 Middel B Smart Pill	D	32	1	2,00	3,04
9 Middel C Smart Pill	A	3	0	1,96	3,08
9 Middel C Smart Pill	B	20	0	1,10	0,48
9 Middel C Smart Pill	C	29	3	1,88	2,58
9 Middel C Smart Pill	D	21	0	0,90	0,32
10 Middel D Smart Pill	A	9	0	2,36	2,70
10 Middel D Smart Pill	B	17	0	1,78	2,08
10 Middel D Smart Pill	C	23	0	3,36	3,36
10 Middel D Smart Pill	D	36	0	1,20	1,28

Fytotoxiciteit, gewicht en lengte *Callistephus chinensis*

Object/behandeling	Herh.	plot	14 juli Fytotoxiciteit (1-10)	26 juli Gewicht in g/15 planten	26 juli Gem. lengte in cm	7 augustus Gewicht in g/15 planten	7 augustus Gem. lengte in cm
1 Onbehandeld	A	7	10,0	33	3,5	224	8,0
1 Onbehandeld	B	12	10,0	30	3,5	157	8,0
1 Onbehandeld	C	25	10,0	37	3,5	195	9,5
1 Onbehandeld	D	42	10,0	24	3,0	126	7,0
2 Decis spuiten, referentie	A	1	10,0	24	3,5	189	11,0
2 Decis spuiten, referentie	B	37	10,0	35	3,5	194	8,0
2 Decis spuiten, referentie	C	28	10,0	34	3,5	186	9,5
2 Decis spuiten, referentie	D	40	10,0	35	3,5	186	9,0
3 Middel A Phyto-drip	A	10	10,0	29	3,5	212	9,0
3 Middel A Phyto-drip	B	16	10,0	34	3,5	209	9,0
3 Middel A Phyto-drip	C	22	10,0	37	3,5	207	11,0
3 Middel A Phyto-drip	D	33	10,0	36	3,5	220	11,0
4 Middel B Phyto-drip	A	5	10,0	29	3,5	171	10,0
4 Middel B Phyto-drip	B	18	10,0	27	3,5	174	9,0
4 Middel B Phyto-drip	C	24	10,0	34	3,5	210	12,0
4 Middel B Phyto-drip	D	41	10,0	32	3,5	160	8,0
5 Middel C Phyto-drip	A	2	10,0	38	3,5	220	12,0
5 Middel C Phyto-drip	B	19	10,0	28	3,5	174	8,0
5 Middel C Phyto-drip	C	27	10,0	41	4,0	221	10,5
5 Middel C Phyto-drip	D	39	10,0	31	3,5	165	10,5
6 Middel D Phyto-drip	A	6	9,5	32	3,5	233	11,0
6 Middel D Phyto-drip	B	15	9,5	26	3,5	175	9,0
6 Middel D Phyto-drip	C	30	9,5	32	3,5	205	10,5
6 Middel D Phyto-drip	D	35	10,0	31	3,0	172	8,5
7 Middel A Smart Pill	A	4	10,0	35	3,5	230	11,5
7 Middel A Smart Pill	B	13	10,0	34	3,5	198	11,0
7 Middel A Smart Pill	C	31	10,0	38	3,5	236	9,0
7 Middel A Smart Pill	D	38	10,0	33	3,5	184	9,5
8 Middel B Smart Pill	A	11	10,0	30	3,5	192	9,0
8 Middel B Smart Pill	B	14	10,0	36	3,5	238	11,0
8 Middel B Smart Pill	C	26	10,0	37	3,5	207	10,0
8 Middel B Smart Pill	D	32	10,0	34	3,5	205	11,0
9 Middel C Smart Pill	A	3	10,0	32	3,5	220	12,0
9 Middel C Smart Pill	B	20	10,0	30	3,5	157	9,0
9 Middel C Smart Pill	C	29	10,0	43	4,0	198	10,0
9 Middel C Smart Pill	D	21	10,0	28	3,5	158	11,5
10 Middel D Smart Pill	A	9	9,5	22	3,0	183	10,0
10 Middel D Smart Pill	B	17	9,0	23	3,0	157	10,0
10 Middel D Smart Pill	C	23	9,5	26	3,0	169	10,0
10 Middel D Smart Pill	D	36	9,0	25	3,0	178	10,0

Trips *Celosia argentea*

Object/behandeling	Herh.	plot	31 juli Aantal trips per 15 planten	7 augustus Aantal trips per 15 planten	14 augustus Aantal trips per 15 planten	12 september Aantal kammen met tripsschade
1 Onbehandeld	A	12	5	3	2	40
1 Onbehandeld	B	8	5	2	1	72
1 Onbehandeld	C	19	6	6	1	68
2 Vertimec spuiten, referentie	A	1	4	3	4	48
2 Vertimec spuiten, referentie	B	27	29	4	0	46
2 Vertimec spuiten, referentie	C	24	4	2	0	49
3 Middel A Phyto-drip	A	16	3	5	2	44
3 Middel A Phyto-drip	B	3	2	2	7	82
3 Middel A Phyto-drip	C	10	3	5	4	42
4 Middel B Phyto-drip	A	26	6	9	2	52
4 Middel B Phyto-drip	B	13	12	1	3	38
4 Middel B Phyto-drip	C	5	4	5	1	60
5 Middel C Phyto-drip	A	2	7	1	2	52
5 Middel C Phyto-drip	B	23	5	0	3	74
5 Middel C Phyto-drip	C	14	3	4	3	63
6 Middel D Phyto-drip	A	21	9	3	0	60
6 Middel D Phyto-drip	B	7	11	5	1	64
6 Middel D Phyto-drip	C	30	16	4	0	58
7 Middel A Smart Pill	A	6	6	10	5	70
7 Middel A Smart Pill	B	18	5	1	1	66
7 Middel A Smart Pill	C	15	3	4	1	52
8 Middel B Smart Pill	A	22	15	1	2	46
8 Middel B Smart Pill	B	9	2	6	0	52
8 Middel B Smart Pill	C	29	6	1	1	54
9 Middel C Smart Pill	A	17	2	3	2	48
9 Middel C Smart Pill	B	4	13	5	2	*
9 Middel C Smart Pill	C	25	12	5	0	74
10 Middel D Smart Pill	A	11	8	3	1	66
10 Middel D Smart Pill	B	28	9	4	0	46
10 Middel D Smart Pill	C	20	8	5	1	52

Bladluis *Celosia argentea*

Object/behandeling	Herh.	plot	7 augustus Aantal luis per 15 planten	14 augustus Aantal luis per 15 planten	24 augustus Index bladluis	31 augustus Index bladluis	12 september Index bladluis
1 Onbehandeld	A	12	0	0	0,74	4,92	5,92
1 Onbehandeld	B	8	2	0	0,08	1,52	5,41
1 Onbehandeld	C	19	8	30	0,38	3,11	6,00
2 Vertimec spuiten, referentie	A	1	0	2	0,51	3,56	5,96
2 Vertimec spuiten, referentie	B	27	2	0	0,09	0,58	4,99
2 Vertimec spuiten, referentie	C	24	2	0	0,45	3,34	6,00
3 Middel A Phyto-drip	A	16	42	100	1,15	5,86	6,00
3 Middel A Phyto-drip	B	3	0	4	0,61	5,65	6,00
3 Middel A Phyto-drip	C	10	1	0	0,00	1,08	4,13
4 Middel B Phyto-drip	A	26	0	0	0,10	0,76	2,88
4 Middel B Phyto-drip	B	13	1	1	0,11	1,85	3,31
4 Middel B Phyto-drip	C	5	0	0	0,00	0,34	2,92
5 Middel C Phyto-drip	A	2	0	0	0,07	2,91	5,68
5 Middel C Phyto-drip	B	23	1	1	0,06	1,24	4,18
5 Middel C Phyto-drip	C	14	0	0	0,03	0,64	2,57
6 Middel D Phyto-drip	A	21	0	0	0,09	2,42	5,31
6 Middel D Phyto-drip	B	7	0	0	0,23	1,86	5,94
6 Middel D Phyto-drip	C	30	0	0	0,03	0,22	4,65
7 Middel A Smart Pill	A	6	26	9	0,64	4,38	6,00
7 Middel A Smart Pill	B	18	1	0	0,49	4,67	6,00
7 Middel A Smart Pill	C	15	2	0	0,03	0,76	3,01
8 Middel B Smart Pill	A	22	2	0	0,09	0,86	2,44
8 Middel B Smart Pill	B	9	2	0	0,02	0,62	2,83
8 Middel B Smart Pill	C	29	0	0	0,04	0,20	2,79
9 Middel C Smart Pill	A	17	5	0	0,17	2,50	3,65
9 Middel C Smart Pill	B	4	0	2	0,02	1,00	*
9 Middel C Smart Pill	C	25	0	0	0,01	1,18	3,83
10 Middel D Smart Pill	A	11	0	0	0,29	3,76	6,00
10 Middel D Smart Pill	B	28	4	0	0,06	1,27	5,44
10 Middel D Smart Pill	C	20	1	2	0,05	1,46	4,73

Fytotoxiciteit, gewicht en lengte *Celosia argentea*

Object/behandeling	herh.	plot	14 juli		31 juli		7 augustus		14 augustus		12-september Gem. gewicht in g/plant
			Fytotoxiciteit (1-10)	Gem. lengte in cm	Gem. gewicht in g/plant	Gem. lengte in cm	Gem. gewicht in g/plant	Gem. lengte in cm	Gem. gewicht in g/plant	Gem. lengte in cm	
1 Onbehandeld	A	12	10	6	27,3	28	35,1	43,0	46,2	60	57,8
1 Onbehandeld	B	8	10	7	24,9	30	31,3	40,5	42,9	59	44,6
1 Onbehandeld	C	19	10	7	25,6	27	31,2	44,0	40,5	52	50,6
2 Vertimec spuiten, referentie	A	1	10	6	21,7	32	30,5	41,5	38,4	56,5	43,8
2 Vertimec spuiten, referentie	B	27	10	6	22,0	30	30,8	44,0	33,5	56,5	53,2
2 Vertimec spuiten, referentie	C	24	10	7	25,0	27	32,8	45,0	41,8	57	43,1
3 Middel A Phyto-drip	A	16	10	7	21,3	27	28,4	40,0	37,7	55	48,8
3 Middel A Phyto-drip	B	3	10	7	22,1	29	29,4	42,0	38,2	57	39,5
3 Middel A Phyto-drip	C	10	10	5	24,7	27	32,7	37,0	41,9	58,5	47,5
4 Middel B Phyto-drip	A	26	10	9	20,7	31	29,5	44,0	39,5	60	59,9
4 Middel B Phyto-drip	B	13	10	10	25,3	29	32,7	43,0	43,6	61	53,0
4 Middel B Phyto-drip	C	5	10	9	20,4	29	25,0	41,5	32,7	55	47,6
5 Middel C Phyto-drip	A	2	10	6	23,3	31	29,3	40,5	36,8	48	47,3
5 Middel C Phyto-drip	B	23	10	7	24,9	28	32,6	41,0	41,6	56	48,6
5 Middel C Phyto-drip	C	14	10	8	26,2	30	32,7	37,0	41,8	60	46,8
6 Middel D Phyto-drip	A	21	9	6	22,9	30	31,8	44,0	38,5	61	50,8
6 Middel D Phyto-drip	B	7	7	6	20,7	25	29,6	47,0	38,4	60	46,1
6 Middel D Phyto-drip	C	30	8	5	19,7	27	28,4	42,5	38,1	58	54,4
7 Middel A Smart Pill	A	6	10	6	23,7	31	33,1	41,5	42,1	64	54,2
7 Middel A Smart Pill	B	18	10	6	23,1	26	28,1	38,5	37,3	56,5	45,5
7 Middel A Smart Pill	C	15	10	7	23,5	32	30,7	43,0	42,5	59,5	49,7
8 Middel B Smart Pill	A	22	10	6	26,2	33	35,5	44,5	42,6	61	47,9
8 Middel B Smart Pill	B	9	10	6	23,3	31	31,6	46,0	41,5	64	47,8
8 Middel B Smart Pill	C	29	10	7	23,3	32	31,2	45,0	41,9	62	60,9
9 Middel C Smart Pill	A	17	10	7	21,2	30	27,1	35,0	34,1	53,5	36,6
9 Middel C Smart Pill	B	4	10	7	21,5	29	29,5	41,5	36,2	51	*
9 Middel C Smart Pill	C	25	10	6	23,1	33	31,5	46,0	41,6	56	52,5
10 Middel D Smart Pill	A	11	5	4	20,1	27	27,1	36,0	41,4	60	46,1
10 Middel D Smart Pill	B	28	5	4	17,9	24	25,5	41,0	37,5	48	52,5
10 Middel D Smart Pill	C	20	5	4	17,3	24	23,5	41,5	33,3	52,5	38,6

Trips *Carthamus tinctorius*

Object/behandeling	herhaling	plot	Aantal trips per 15 planten		
			14 juli	20 juli	27 juli
1 Onbehandeld	A	25	23	15	59
1 Onbehandeld	B	37	22	61	52
1 Onbehandeld	C	32	22	45	44
1 Onbehandeld	D	20	39	24	77
2 Decis spuiten, referentie	A	3	35	34	72
2 Decis spuiten, referentie	B	30	84	55	24
2 Decis spuiten, referentie	C	12	75	17	40
2 Decis spuiten, referentie	D	36	95	21	14
3 Middel A Phyto-drip	A	23	11	19	64
3 Middel A Phyto-drip	B	28	11	28	73
3 Middel A Phyto-drip	C	33	13	56	70
3 Middel A Phyto-drip	D	18	37	44	98
4 Middel B Phyto-drip	A	1	21	27	114
4 Middel B Phyto-drip	B	26	16	22	53
4 Middel B Phyto-drip	C	35	3	34	39
4 Middel B Phyto-drip	D	39	13	27	93
5 Middel C Phyto-drip	A	24	25	19	76
5 Middel C Phyto-drip	B	10	24	93	61
5 Middel C Phyto-drip	C	11	21	59	116
5 Middel C Phyto-drip	D	19	25	77	68
6 Middel D Phyto-drip	A	21	35	26	96
6 Middel D Phyto-drip	B	8	42	66	95
6 Middel D Phyto-drip	C	31	15	44	56
6 Middel D Phyto-drip	D	6	44	101	107
7 Middel A Smart Pill	A	4	27	71	96
7 Middel A Smart Pill	B	27	13	26	64
7 Middel A Smart Pill	C	14	35	59	140
7 Middel A Smart Pill	D	38	23	55	35
8 Middel B Smart Pill	A	22	19	16	51
8 Middel B Smart Pill	B	29	14	12	56
8 Middel B Smart Pill	C	15	22	53	89
8 Middel B Smart Pill	D	17	26	47	50
9 Middel C Smart Pill	A	5	43	76	150
9 Middel C Smart Pill	B	9	30	86	135
9 Middel C Smart Pill	C	13	24	45	107
9 Middel C Smart Pill	D	40	37	66	84
10 Middel D Smart Pill	A	2	37	65	121
10 Middel D Smart Pill	B	7	13	74	89
10 Middel D Smart Pill	C	34	28	41	57
10 Middel D Smart Pill	D	16	34	90	106

Bladluis *Carthamus tinctorius*

Object/behandeling	herhaling	plot	Aantal bladluis per 15 takken	
			20 juli	27 juli
1 Onbehandeld	A	25	6	0
1 Onbehandeld	B	37	1	0
1 Onbehandeld	C	32	4	3
1 Onbehandeld	D	20	6	0
2 Decis spuiten, referentie	A	3	10	0
2 Decis spuiten, referentie	B	30	4	1
2 Decis spuiten, referentie	C	12	3	2
2 Decis spuiten, referentie	D	36	4	0
3 Middel A Phyto-drip	A	23	8	0
3 Middel A Phyto-drip	B	28	12	1
3 Middel A Phyto-drip	C	33	7	1
3 Middel A Phyto-drip	D	18	7	2
4 Middel B Phyto-drip	A	1	0	0
4 Middel B Phyto-drip	B	26	2	1
4 Middel B Phyto-drip	C	35	3	0
4 Middel B Phyto-drip	D	39	6	2
5 Middel C Phyto-drip	A	24	4	0
5 Middel C Phyto-drip	B	10	5	1
5 Middel C Phyto-drip	C	11	0	3
5 Middel C Phyto-drip	D	19	0	0
6 Middel D Phyto-drip	A	21	5	1
6 Middel D Phyto-drip	B	8	10	1
6 Middel D Phyto-drip	C	31	1	0
6 Middel D Phyto-drip	D	6	7	1
7 Middel A Smart Pill	A	4	4	0
7 Middel A Smart Pill	B	27	2	1
7 Middel A Smart Pill	C	14	5	5
7 Middel A Smart Pill	D	38	0	0
8 Middel B Smart Pill	A	22	11	0
8 Middel B Smart Pill	B	29	7	3
8 Middel B Smart Pill	C	15	2	0
8 Middel B Smart Pill	D	17	3	0
9 Middel C Smart Pill	A	5	0	0
9 Middel C Smart Pill	B	9	2	0
9 Middel C Smart Pill	C	13	3	2
9 Middel C Smart Pill	D	40	3	1
10 Middel D Smart Pill	A	2	6	0
10 Middel D Smart Pill	B	7	5	0
10 Middel D Smart Pill	C	34	7	2
10 Middel D Smart Pill	D	16	3	1

Gewicht en lengte *Carthamus tinctorius*

Object/behandeling	herh.	plot	14 juli		20 juli		27 juli	
			Gewicht in g/15 planten	Gem. lengte in cm	Gewicht in g/15 planten	Gem. lengte in cm	Gewicht in g/15 planten	Gem. lengte in cm
1 Onbehandeld	A	25	76	6,5	208	22	527	42
1 Onbehandeld	B	37	77	7,0	278	20	642	42
1 Onbehandeld	C	32	70	7,5	218	21	625	43
1 Onbehandeld	D	20	67	7,5	171	18	455	42
2 Decis spuiten, referentie	A	3	51	7,0	181	20	478	40
2 Decis spuiten, referentie	B	30	68	8,0	209	18	709	42
2 Decis spuiten, referentie	C	12	63	7,0	183	19	481	42
2 Decis spuiten, referentie	D	36	74	7,5	281	19	470	44
3 Middel A Phyto-drip	A	23	61	7,0	190	19	589	45
3 Middel A Phyto-drip	B	28	71	7,0	228	20	602	43
3 Middel A Phyto-drip	C	33	74	8,0	222	18	598	48
3 Middel A Phyto-drip	D	18	80	8,0	186	21	525	48
4 Middel B Phyto-drip	A	1	*	7,0	224	21	506	42
4 Middel B Phyto-drip	B	26	77	7,0	196	22	517	47
4 Middel B Phyto-drip	C	35	89	7,5	275	19	751	50
4 Middel B Phyto-drip	D	39	84	8,0	262	21	610	44
5 Middel C Phyto-drip	A	24	68	6,5	209	20	586	48
5 Middel C Phyto-drip	B	10	79	7,5	202	21	564	46
5 Middel C Phyto-drip	C	11	78	7,0	196	22	540	43
5 Middel C Phyto-drip	D	19	70	7,0	187	19	494	43
6 Middel D Phyto-drip	A	21	65	7,0	171	21	532	49
6 Middel D Phyto-drip	B	8	62	6,5	166	17	472	40
6 Middel D Phyto-drip	C	31	72	7,5	220	20	650	47
6 Middel D Phyto-drip	D	6	67	7,5	202	21	451	40
7 Middel A Smart Pill	A	4	*	7,0	190	16	798	39
7 Middel A Smart Pill	B	27	75	7,5	247	26	528	46
7 Middel A Smart Pill	C	14	71	7,5	218	18	512	42
7 Middel A Smart Pill	D	38	73	7,0	279	23	623	49
8 Middel B Smart Pill	A	22	68	7,0	198	20	601	42
8 Middel B Smart Pill	B	29	70	8,0	229	22	610	52
8 Middel B Smart Pill	C	15	78	7,5	202	21	476	44
8 Middel B Smart Pill	D	17	74	7,5	217	19	524	43
9 Middel C Smart Pill	A	5	*	7,0	175	21	505	41
9 Middel C Smart Pill	B	9	76	7,0	197	18	796	41
9 Middel C Smart Pill	C	13	76	7,0	197	18	478	40
9 Middel C Smart Pill	D	40	81	7,0	223	22	566	44
10 Middel D Smart Pill	A	2	*	7,0	161	18	502	41
10 Middel D Smart Pill	B	7	61	7,5	170	19	456	42
10 Middel D Smart Pill	C	34	78	7,0	245	20	654	43
10 Middel D Smart Pill	D	16	76	7,0	199	21	474	41

* ontbrekende waarde

BIJLAGE IV Weersgegevens DACOM-weerstation Proeftuin Zwaagdijk

datum	Temp. Gem. °C	Temp. Gem. °C	Temp. Gem. °C	Neerslag mm	Straling-som kJ/cm ²	rv min %	Wind-richting	Wind-snelheid m/s
23-06-06	15,3	18,9	9,6	0,0	10,955	60	NNW	1,2
24-06-06	18,2	24,0	12,7	0,0	10,048	43	ZW	0,6
25-06-06	16,6	19,8	12,8	14,6	4,623	82	WNW	1,7
26-06-06	16,3	18,8	13,0	1,6	2,524	86	ZZW	2,3
27-06-06	13,5	16,0	11,4	0,0	6,099	74	ZW	1,7
28-06-06	14,4	17,6	10,9	0,0	10,280	63	NNW	1,2
29-06-06	15,6	20,3	10,1	0,0	12,750	57	NNW	1,7
30-06-06	19,3	24,4	13,3	0,0	12,144	53	NW	1,4
01-07-06	21,7	26,8	15,6	0,0	12,351	38	NNW	1,8
02-07-06	23,7	29,2	16,6	0,0	12,160	33	N	1,1
03-07-06	23,6	28,3	18,8	0,0	12,461	35	NW	1,3
04-07-06	24,8	31,0	17,9	0,0	11,790	34	WNW	0,8
05-07-06	23,8	27,7	19,2	0,0	7,665	56	N	1,2
06-07-06	21,0	25,0	17,7	0,0	10,047	57	OZO	1,5
07-07-06	19,2	21,6	16,8	0,0	5,654	74	ZZO	2,4
08-07-06	19,3	22,2	16,3	0,0	11,372	44	Z	1,9
09-07-06	19,0	24,1	14,7	0,0	5,758	48	ZO	3,8
10-07-06	20,0	23,7	16,5	0,0	10,793	51	ZO	2,0
11-07-06	18,9	21,6	11,7	6,2	6,171	67	WNW	1,6
12-07-06	18,0	22,4	11,2	0,0	11,680	48	NO	0,5
13-07-06	18,7	24,4	11,9	0,0	11,488	48	NNO	1,9
14-07-06	17,1	19,5	14,6	0,0	11,246	57	NO	4,4
15-07-06	18,8	24,5	13,6	0,0	11,347	50	NO	3,2
16-07-06	21,9	27,2	17,1	0,0	12,045	40	ONO	2,6
17-07-06	23,8	29,0	18,7	0,0	11,888	35	NO	1,5
18-07-06	22,8	28,5	17,1	0,0	11,689	44	ONO	1,8
19-07-06	24,7	32,8	17,5	0,0	11,339	34	NO	2,3
20-07-06	24,2	27,1	20,8	0,0	7,694	54	ZW	2,9
21-07-06	23,5	28,7	17,9	0,0	9,963	46	NO	1,1
22-07-06	22,6	27,9	19,3	0,0	5,642	58	OZO	1,2
23-07-06	21,8	25,9	18,2	0,2	8,080	67	WNW	1,2
24-07-06	22,0	27,8	15,0	0,0	9,321	46	ONO	0,7
25-07-06	23,8	28,2	18,3	0,0	10,668	54	ONO	1,7
26-07-06	24,7	30,4	19,6	0,0	10,199	46	NO	1,8
27-07-06	23,4	27,5	19,0	0,0	5,220	56	NW	0,3
28-07-06	22,0	25,8	18,9	7,8	7,277	68	ZW	0,6
29-07-06	21,0	26,4	17,4	0,0	8,674	56	Z	1,5
30-07-06	20,8	26,1	16,6	1,6	4,970	60	ZW	1,9
31-07-06	19,2	23,0	15,3	0,0	8,225	56	ZZW	3,8
01-08-06	17,9	19,5	15,0	9,2	5,719	74	ZW	3,6
02-08-06	15,5	17,8	13,6	18,8	5,322	80	WZW	3,2
03-08-06	16,1	19,4	11,9	9,8	3,955	79	N	1,2
04-08-06	18,8	20,6	17,3	19,8	5,373	78	N	3,5
05-08-06	19,6	22,9	16,3	0,0	9,411	73	NNW	2,4
06-08-06	19,1	21,8	16,2	0,0	10,590	75	WNW	1,9
07-08-06	18,3	22,6	13,9	0,2	5,531	67	N	2,0
08-08-06	16,9	18,6	12,7	0,2	4,880	66	W	2,2
09-08-06	15,5	19,1	11,9	2,8	4,344	69	W	1,8
10-08-06	13,9	17,1	10,2	3,8	4,954	69	WZW	1,7

datum	Temp. Gem. °C	Temp. Gem. °C	Temp. Gem. °C	Neerslag mm	Straling-som kJ/cm ²	rv min %	Wind-richting	Wind-snelheid m/s
11-08-06	12,8	14,6	11,5	34,6	2,114	92	WZW	0,8
12-08-06	15,3	19,0	12,4	2,6	7,644	66	ONO	0,6
13-08-06	16,3	20,1	11,1	0,0	9,318	63	NNW	1,3
14-08-06	16,7	20,5	13,9	20,2	4,442	83	WNW	2,9
15-08-06	16,5	18,8	14,2	0,2	5,318	67	ZO	3,0
16-08-06	17,7	22,3	13,6	0,0	9,007	62	ZZO	1,0
17-08-06	18,8	22,7	15,3	0,0	6,734	74	O	1,0
18-08-06	18,7	21,5	16,6	8,4	4,403	69	ZZO	2,0
19-08-06	18,9	22,9	16,2	0,0	7,501	64	Z	2,0
20-08-06	16,6	18,3	15,5	12,2	2,949	80	ZW	3,2
21-08-06	17,1	19,4	15,0	3,4	5,203	74	W	2,6
22-08-06	15,9	18,5	12,1	1,2	4,614	72	ZW	2,2
23-08-06	15,8	19,1	11,4	0,0	3,589	74	ZO	0,9
24-08-06	17,5	19,8	15,7	0,2	4,286	74	ONO	0,5
25-08-06	16,5	19,3	13,2	8,0	3,622	80	ZW	1,1
26-08-06	15,5	19,5	10,6	1,0	4,156	72	W	0,2
27-08-06	15,6	18,8	11,2	0,0	5,550	71	ZW	1,9
28-08-06	13,5	15,3	11,3	14,0	3,044	79	W	1,9
29-08-06	13,0	16,1	9,8	6,2	4,743	68	ZW	1,5
30-08-06	13,6	17,8	9,7	13,2	5,461	60	ZW	1,6
31-08-06	14,7	17,9	10,0	0,8	1,660	92	ZW	2,5
01-09-06	17,7	21,3	14,8	0,0	4,689	66	ZZW	2,8
02-09-06	16,9	19,8	14,4	0,0	3,718	71	ZW	3,3
03-09-06	19,2	21,1	17,1	1,4	2,394	83	W	6,9
04-09-06	16,4	18,9	12,4	0,0	5,453	70	ZW	3,0
05-09-06	16,3	20,5	11,8	0,8	2,240	87	ZZW	0,9
06-09-06	19,8	23,6	16,5	0,0	5,785	69	ZZO	2,0
07-09-06	16,9	18,5	14,1	2,6	5,049	64	NW	2,3
08-09-06	15,2	18,0	10,1	0,0	7,307	60	W	1,7
09-09-06	14,7	19,4	9,1	0,0	7,857	63	OZO	1,6
10-09-06	17,4	23,4	12,4	0,0	7,754	55	NO	1,4
11-09-06	18,9	25,4	12,8	0,0	7,193	54	ONO	0,2
12-09-06	20,3	27,1	13,7	0,0	6,778	57	OZO	0,4
13-09-06	21,2	26,0	17,9	0,0	6,443	63	NO	1,3
14-09-06	21,8	26,2	18,5	0,0	5,620	60	ONO	0,8
15-09-06	20,0	24,4	16,9	0,0	6,326	61	NO	2,8
16-09-06	19,6	23,9	16,5	0,0	6,229	62	ZZO	2,1
17-09-06	16,8	19,7	13,8	0,0	3,308	84	W	1,2
18-09-06	17,6	20,4	15,8	0,0	3,974	76	ZZW	1,3
19-09-06	15,5	18,4	11,6	2,8	4,625	69	ZZO	2,9
20-09-06	15,7	20,0	10,9	0,0	6,202	57	Z	2,4
21-09-06	18,6	23,9	13,8	0,0	6,433	56	ZO	2,1
22-09-06	20,3	24,8	17,4	0,2	5,633	55	OZO	2,6
23-09-06	18,1	20,7	15,6	0,0	2,021	75	NO	0,5
24-09-06	19,6	22,7	16,2	0,0	3,253	71	NNO	1,1
25-09-06	18,6	21,8	16,8	0,0	3,248	76	Z	1,1
Gemiddeld	18,5	22,4	14,6		6,940	63,2		
Totaal				230,6				

BIJLAGE V Verloop kasklimaat proef *Celosia argentea*

Datum	Temperatuur (°C)			Gemiddelde Relatieve luchtvochtigheid
	minimum	maximum	gemiddeld	
11-jul-06	18,3	32,2	24,8	61,8
12-jul-06	15,1	33,5	23,4	62,1
13-jul-06	16,2	33,9	24,0	64,2
14-jul-06	17,4	32,2	23,1	60,5
15-jul-06	16,5	38,5	25,3	61,5
16-jul-06	18,3	40,4	27,6	57,8
17-jul-06	19,2	42,6	29,2	53,2
18-jul-06	19,5	42,6	29,0	57,8
19-jul-06	19,9	39,4	28,0	62,3
20-jul-06	22,1	32,2	26,5	67,4
21-jul-06	20,2	38,5	27,5	66,0
22-jul-06	20,2	32,2	24,5	80,1
23-jul-06	19,9	33,0	25,3	77,7
24-jul-06	18,3	35,7	26,1	70,6
25-jul-06	19,9	35,7	26,9	69,1
26-jul-06	19,9	36,1	27,0	68,6
27-jul-06	20,2	31,0	25,2	76,5
28-jul-06	20,8	33,5	25,0	79,5
29-jul-06	20,2	32,6	24,4	78,9
30-jul-06	18,9	33,0	22,9	85,2
31-jul-06	17,1	27,9	22,1	77,9
1-aug-06	18,0	26,5	21,2	86,0
2-aug-06	16,8	24,7	20,2	90,4
3-aug-06	14,8	25,1	20,0	91,7
4-aug-06	18,3	26,5	21,3	88,5
5-aug-06	17,7	31,0	23,2	83,4
6-aug-06	17,1	31,0	23,1	81,9
7-aug-06	16,5	28,7	21,3	88,2
8-aug-06	16,8	25,4	20,3	85,9
9-aug-06	15,7	26,5	19,7	91,1
10-aug-06	14,2	25,1	19,0	90,2
11-aug-06	14,5	22,4	17,5	*
12-aug-06	15,1	26,9	20,2	54,5
13-aug-06	14,0	26,9	20,3	82,4
14-aug-06	16,5	27,2	19,6	68,5
15-aug-06	17,1	24,1	20,0	89,7
16-aug-06	15,7	31,0	21,8	84,7
17-aug-06	16,8	34,3	22,4	88,8
18-aug-06	18,6	29,1	21,6	82,5
19-aug-06	17,4	31,8	22,7	84,9
20-aug-06	17,1	25,8	20,0	83,0
21-aug-06	17,1	31,0	21,0	69,7
22-aug-06	15,7	24,1	19,9	80,0
23-aug-06	15,4	24,4	19,8	91,7
24-aug-06	17,1	26,5	20,8	77,9
25-aug-06	16,8	26,1	20,3	79,5
26-aug-06	15,4	27,6	20,2	89,6

Datum	Temperatuur (°C)			Gemiddelde Relatieve luchtvochtigheid
	minimum	maximum	gemiddeld	
27-aug-06	15,7	27,2	20,3	82,1
28-aug-06	15,4	24,4	18,6	95,6
29-aug-06	15,4	25,8	19,5	86,5
30-aug-06	15,4	25,8	19,7	82,7
31-aug-06	15,4	21,8	18,9	89,2
1-sep-06	16,8	29,8	21,0	62,3
2-sep-06	16,2	25,1	19,9	85,9
3-sep-06	18,0	27,9	22,1	56,0
4-sep-06	*	*	*	*
5-sep-06	15,7	24,7	20,0	91,3
6-sep-06	18,0	29,8	22,7	57,9
7-sep-06	16,2	25,8	20,8	55,4
8-sep-06	15,7	29,8	20,2	80,4
9-sep-06	15,7	30,2	20,8	79,5
10-sep-06	15,7	32,2	21,8	79,9
11-sep-06	15,7	35,2	23,4	79,6
12-sep-06	16,8	38,5	25,1	76,5
Gemiddeld	17,2	30,2	22,4	76,8

BIJLAGE VI GEP certificaat Proeftuin Zwaagdijk

Ministerie van
Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

plantenziektenkundige
dienst

This is to declare that, in conformity with the request of March 3, 2003

Stichting Proeftuin Zwaagdijk

Residing Tolweg 13, Zwaagdijk-Oost, the Netherlands

HAS OFFICIALLY BEEN RECOGNISED AS AN ORGANIZATION FOR EFFICACY TESTING

commencing June 9, 2003

as has been laid down in the 'Regulation for the Authorization of Pesticides' of March 1, 1995.

This recognition will expire on June 9, 2009

Wageningen, May 23, 2003

For the Minister of Agriculture,
Nature Management and Fisheries,

Prof. Dr. L. van Vloten-Doting
Director Plant Protection Service